

ΑΡΓΥΡΗ ΜΠΙΛΙΟΥΡΗ

Σχέδια Εργασίας της Δράσης Teachers4Europe

Με οδηγό τη Βιωματική Μάθηση

2015

Επιστημονική επιμέλεια- εποπτεία

Αργυρή Μπιλιούρη

Σχέδια Εργασίας της δράσης Teachers4Europe

Με οδηγό τη βιωματική μάθηση

2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	5
Περουλάκης Άρης, Λίγα λόγια	7
Μπιλιούρη Αργυρή Η βιωματική μάθηση όχι μόνο στα σχέδια εργασίας	9
Αισώπου Αικατερίνη Έθιμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση	15
Δίπλας Δημήτρης SMS για την Ευρώπη της ελευθερίας	21
Κασιδάκη Αθανασία Τα Δικαιώματα των Παιδιών	27
Κόντα Βασιλική The European Union, the countries and its symbols	35
Μπακάλη Στυλιανή Ο Πρασινούλης από τους κύκλους του πράσινου στις ταράτσες της Ευρώπης	43
Μπιλιούρη Αργυρή Μετανάστες χωρίς σύνορα	51
Μπισμπίκη Μαριάννα Ο λύκος και η καφέ αρκούδα απειλούμενα είδη στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης	61
Σαμπρή Μαρίκα, Όσα τα μνημεία μας διδάσκουν: το χθες, το σήμερα και το αύριο	65
Ταμπάκη Σοφία Γνωρίζοντας καλύτερα την Ευρωπαϊκή Ένωση	73
Φλεβάρη Δέσποινα Ταξιδεύοντας με τους ήρωες των Μυκηναϊκών χρόνων	77
Παράρτημα	81

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το βιβλίο αυτό είναι μια συλλογική συγγραφική προσπάθεια εκπαιδευτικών του Νομού Αργολίδας, οι οποίοι συμμετείχαν στην εκπαιδευτική δράση της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, Teachers 4 Europe.

Πρόκειται για εκπαιδευτικά προγράμματα που σχεδίασαν και υλοποίησαν οι εκπαιδευτικοί της ομάδας της Ambassador Μπιλιούρη Αργυρής τα δύο τελευταία σχολικά έτη (2013-2015) με σκοπό την ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα που άπτονται της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως ιδέα αλλά και ως οντότητα.

Μέσα από την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών αλλά και την υλοποίηση των προγραμμάτων έγινε κατανοητό σε εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς ότι είμαστε πολίτες μιας ένωσης κρατών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης με υποχρεώσεις αλλά και δικαιώματα, ότι απαιτείται να είμαστε ενημερωμένοι για τα συμβαίνοντα σε αυτήν και ότι μπορούμε να είμαστε ενεργά και δημιουργικά μέλη της ώστε να συμβάλλουμε στην εξέλιξή της αλλά και στην πρόοδό μας.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους εκπαιδευτικούς της Ομάδας μου, οι οποίοι συμμετείχαν δημιουργικά στη διάρκεια της επιμόρφωσης και επέδειξαν ιδιαίτερο ζήλο κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων τους.

Επίσης να θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στον κ. Άρη Περουλάκη, Αναπληρωτή Επικεφαλή της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο οποίος εμπνεύστηκε αυτή τη δράση και στηρίζει το έργο μας.

Δεν θα ήθελα να παραλείψω την εποικοδομητική συνεργασία με το Γραφείο Europe Direct Ναυπλίου, μέσω της εκπροσώπου του, κ. Ανδρονίκης Τζομάκα, η οποία στήριξε την επιμόρφωση και τους εκπαιδευτικούς με υλικό και πληροφορίες.

Η εκπαίδευση είναι ένας κοινός τόπος συνάντησης των λαών επειδή συμβάλλει στην εξέλιξη των ανθρώπων και την πρόοδο του πολιτισμού. Οι ανάγκες κάθε εποχής διαμορφώνουν τα μέσα και τους τρόπους της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Τα παρόντα σχέδια εργασίας - έχοντας συγκεκριμένη στοχοθεσία την προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης - , σχεδιασμένα με γνώμονα τις σύγχρονες διδακτικές και παιδαγωγικές προτάσεις, μαρτυρούν ότι το διδακτικό αντικείμενο αποκτά ενδιαφέρον, όταν προσαρμόζεται στην καθημερινότητα του μαθητή, όταν τον εμπλέκει στην αναζήτηση της γνώσης, όταν τον αφήνει να εκφραστεί ελεύθερα. Επίσης κάνουν σαφές ότι αν ο εκπαιδευτικός αναλάβει συμβουλευτικό και καθοδηγητικό ρόλο, οι μαθητές εξελίσσονται σε υπεύθυνα, αυτόνομα άτομα και η μαθησιακή διαδικασία συνιστά μια μοναδική εμπειρία.

Ναύπλιο, 2015

Το πρόγραμμα T4E ξεκίνησε το 2011 πιλοτικά με διπλό στόχο :
να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς στο δύσκολο έργο τους ειδικότερα
όσον αφορά τα ευρωπαϊκά θέματα

να δοθούν στα παιδιά οι κατάλληλες πληροφορίες για την ΕΕ και τα
εναύσματα ώστε ως οι μέλλοντες Ευρωπαίοι πολίτες να είναι σε θέση να
δράσουν σαν ενεργοί πολίτες και στα ευρωπαϊκά θέματα.

Ξεκινώντας από την Α' βάρθμια είχαμε την ευχάριστη έκπληξη το
πρόγραμμα να αγκαλιαστεί τόσο από τους δασκάλους όσο κι από τους
μαθητές οι οποίοι δίνουν μέσα στις τάξεις με την δυναμική συμμετοχή
τους στο πρόγραμμα την ενέργεια που χρειαζόμαστε όλοι για να
συνεχίσουμε (ήδη ξεκινάμε την πέμπτη συνεχή χρονιά κι εφέτος)

Έχοντας φτάσει σήμερα να έχουμε εκπαιδεύσει 700 δασκάλους, θα ήθελα
να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τους πρέσβεις του προγράμματος, που
κρατάνε πια στα χέρια τους την συνέχιση κι επέκταση του T4E σε ακόμα
πιο ευρεία κλίμακα

Η κυρία Μπιλιούρη είναι πρέσβης του προγράμματος στην Αργολίδα και
με μεγάλη επιμονή κι υπομονή συνεισφέρει στην επιτυχία του
προγράμματος μας βάζοντας με τον δικό της τρόπο, και με αυτήν την
έκδοση που αποτελεί λαμπρή ιδέα, τη σφραγίδα της στο γίνεσθαι αυτού
του προγράμματος και στη βελτίωση γενικότερα της εκπαίδευσης για ένα
καλύτερο μέλλον για την πατρίδα μας και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

*Περουλάκης Άρης,
Αναπληρωτής Επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης*

Η Βιωματική Μάθηση ... όχι μόνο στα σχέδια εργασίας

*Μπιλιούρη Αργυρή, Δασκάλα, Med Διδακτική Λογοτεχνίας
Δ/ντρια 5^{ου} Δημοτικού Σχολείου, Ambassadors T4E 2013-2015*

Είναι γνωστές οι δυσκολίες που βιώνει η κοινωνία στην εποχή μας. Αυτές οι δυσκολίες επηρεάζουν και την παιδεία, με βασικό κατηγορούμενο της δυσπραγίας την οικονομική στενότητα. Είναι όντως αυτό το πρόβλημα που το σχολείο δεν είναι ελκυστικό, η γνώση των μαθητών βραχύχρονη και μέσα από την μαθησιακή διαδικασία δεν καλλιεργείται η αυτονομία, η υπευθυνότητα και η κοινωνική συνείδηση στους μαθητές;

Χωρίς να έχω πρόθεση να απλουστεύσω το πρόβλημα, αναλογίζομαι το μερίδιο ευθύνης των εκπαιδευτικών σε αυτό. Μήπως η αναποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας ξεκινά από τη μη σύνδεση των διδακτικών αντικειμένων με την καθημερινότητα με συνέπεια και συνέχεια αλλά στοχεύει ακόμα και σήμερα στην συσσώρευση γνώσεων; Μήπως η πληθώρα πληροφοριών, οδηγιών, κανόνων, ασκήσεων διαμορφώνουν ένα πιεστικό και ταυτόχρονα αδιάφορο σχολικό περιβάλλον για το μαθητή; Γιατί έχει παρατηρηθεί ότι, όπου ο εκπαιδευτικός αξιοποιεί συμβάντα της κοινωνικής ζωής συνδέοντάς τα με τη μαθησιακή διαδικασία, όπου ενισχύεται ο μαθητής να εκφράζει τους προβληματισμούς του και να συμμετέχει ενεργά στις δράσεις της τάξης, όπου ο μαθητής παροτρύνεται να εκφράζει την άποψή του, δραστηριοποιείται στη λήψη αποφάσεων και ενισχύεται στην εφαρμογή των αποφάσεων, εκεί φυσά φρέσκος αέρας αισιοδοξίας, δημιουργικότητας και δράσης.

Όπως καταλαβαίνουμε, η αλλαγή της στάσης του σχολείου, το οποίο θα ενισχύει τα εσωτερικά κίνητρα (Τριλιανός, 2002) των μαθητών με στόχο να αναζητούν τη γνώση όχι ανταποδοτικά, το οποίο θα αξιοποιεί την φυσική περιέργεια των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία ώστε να εκπαιδευτούν να μαθαίνουν, το οποίο θα αναβαθμίζει τη διαφωνία σε διάλογο και θα δέχεται την πολυγνωμία ως εφελκυστικό λύσεων, αλλάζει

τη στάση των μαθητών για τη μάθηση, αυξάνει θεαματικά την απόδοσή τους και διαμορφώνει συναισθηματικά υγιή ενήλικα άτομα με δημοκρατική στάση και κοινωνική συνείδηση.

Η βιωματική μάθηση (Χρυσαφίδης, 2003) είναι μια δυναμική μαθησιακή διαδικασία κατά την οποία ο μαθητής επιτυγχάνει αβίαστη μάθηση συμμετέχοντας άμεσα στην πρόσκτηση και διαμόρφωση της γνώσης, επικοινωνεί με την ομάδα του και αλληλεπιδρά, αποδέχεται το διαφορετικό και τον αποδέχονται, προτείνει λύσεις, σκέπτεται κριτικά και λαμβάνει αποφάσεις. Όταν οι μαθητές διαπραγματεύονται θέματα της κοινωνικής ζωής, το σχολείο επιτελεί το ρόλο του ως μέρος της κοινωνίας, που συνδιαλέγεται μαζί της, διαμορφώνοντας τους αυριανούς υποψιασμένους πολίτες με κριτική σκέψη, ελεύθερη βούληση, ενεργητική διάθεση και δημοκρατική στάση.

Η εισαγωγή υλοποίησης Σχεδίων Εργασιών (Frey, 1986) στο Αναλυτικό πρόγραμμα Σπουδών στο πλαίσιο της Ευέλικτης Ζώνης (ΥΠΕΠΘ-ΠΙ,2002) ήταν μια πρώτη κίνηση προς την ενεργητικότερη συμμετοχή των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία και την ενασχόλησή τους με θέματα που τους ενδιαφέρουν. Όταν τα προγράμματα δομούνται στοχοκεντρικά και αναπτύσσονται διαθεματικά, εμπλουτίζονται από τις εμπειρίες, τις απορίες, την πρωτοβουλία των μαθητών, υλοποιούνται σε συνεργατικό περιβάλλον εντός και εκτός σχολείου, αξιοποιούν σύγχρονες τεχνικές διδασκαλίας, όπως το παιχνίδι, το θεατρικό παιχνίδι, τις Τέχνες, τους χώρους Πολιτισμού, τα εκπαιδευτικά λογισμικά και τις εφαρμογές των Νέων Τεχνολογιών, τότε αναδεικνύουν τη δυναμική της ομάδας, προωθούν το διάλογο, καλλιεργούν κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες, και απαρτίζουν τη ζητούμενη βιωματική και επικοινωνιακή διδασκαλία.

Ένας άλλος σημαντικός λόγος υλοποίησης τέτοιου είδους προγραμμάτων είναι η επιτακτική ανάγκη οι μαθητές να μάθουν να αναζητούν τη γνώση, να αναπτύξουν δεξιότητες και να διαμορφώσουν συμπεριφορές, οι οποίες θα τους βοηθήσουν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της ενήλικης ζωής τους. Οι ικανότητες που καλείται να έχει ο μελλοντικός πολίτης

είναι: η επικοινωνία στη μητρική γλώσσα και επικοινωνία σε ξένες γλώσσες, η μαθηματική ικανότητα και βασικές ικανότητες στην επιστήμη και την τεχνολογία, η ψηφιακή ικανότητα, οι κοινωνικές ικανότητες και ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη, η πρωτοβουλία και η επιχειρηματικότητα, οι μεταγνωστικές ικανότητες (learning to learn) και η πολιτισμική συνείδηση και έκφραση(Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρυδίκη, 2012).

Στο πνεύμα καλλιέργειας των απαραίτητων ικανοτήτων σχεδιάζονται και υλοποιούνται τα προγράμματα στο πλαίσιο της δράσης Teachers4Europe (από το 2011 έως το 2015). Εντάσσονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων που «δε μυρίζουν σχολείο», επιτυγχάνοντας από τη μια τη γνωριμία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, ως δομή και ως ιδέα, και από την άλλη την εμπλοκή με προγράμματα που ανοίγουν τους ορίζοντες των μαθητών, δίνουν ποιότητα στη μαθησιακή διαδικασία και διαμορφώνουν εκπαιδευτικούς και μαθητές με υψηλούς στόχους.

Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί στο πλαίσιο της αξιολόγησης των προγραμμάτων της δράσης έχουν παρατηρήσει ότι το ενδιαφέρον των μαθητών διατηρείται αμείωτο σε όλη τη διάρκεια της δράσης, η προσωπική εμπλοκή στην αναζήτηση πληροφορίας και διαμόρφωσης του υλικού δίνει διάρκεια στη γνώση, θεμελιώνονται μεταγνωστικές δεξιότητες (Κολιάδης,2002), η δημιουργικότητα και η φαντασία των μαθητών αναπτύσσεται σε τέτοιο βαθμό που ξαφνιάζει.

Επίσης, η υλοποίηση των project ενεργοποιεί και τους εκπαιδευτικούς περισσότερο απ' ό,τι τους κινητοποιεί η καθημερινή διδασκαλία. Σίγουρα η προετοιμασία του εκπαιδευτικού, για να υποστηρίξει και να καθοδηγήσει τους μαθητές, απαιτεί περισσότερο χρόνο αλλά καρποφορεί καθώς μαθαίνουν κι αυτοί καινούργια πράγματα, ασκούνται σε νέες δεξιότητες, δοκιμάζουν τεχνικές διδασκαλίας, έρχονται αντιμέτωποι με νέες προκλήσεις, γνωρίζουν καλύτερα τους μαθητές τους, παράγουν κάτι νέο, βελτιώνουν το έργο τους και εξελίσσονται.

Ως Ambassador της δράσης με οδηγό τις παραπάνω σκέψεις και την άποψη ότι η κατάρτιση των εκπαιδευτικών προσθέτει αξία στον

οργανισμό (Carnoy, 2004) αλλά και γενικότερα, στην κοινωνία (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2013) σχεδίασα και υλοποίησα τις επιμορφωτικές συναντήσεις στο πνεύμα της βιωματικής διδασκαλίας με στοχευμένες δραστηριότητες. Παρουσιάστηκε το βασικό θεωρητικό πλαίσιο σχετικά με την Ε. Ε. και αναδύθηκαν οι προβληματισμοί των εκπαιδευτικών, οι οποίοι συμμετείχαν σε βιωματικά εργαστήρια δημιουργικών δραστηριοτήτων, ενημερώθηκαν για τη χρήση εργαλείων των Νέων Τεχνολογιών¹ και τις διευθύνσεις έγκυρων ιστοσελίδων, συμπλήρωσαν Φύλλα Εργασίας, ενισχύθηκαν οι δεξιότητες και τα ενδιαφέροντά τους αναφορικά με την επιλογή του θέματος, υπήρχε συνεχής στήριξη και ανατροφοδότηση. Οι επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί συναντήθηκαν και συζήτησαν με Teachers4Europe προηγούμενων χρόνων, οργανώθηκε παρουσίαση των εργασιών της Ομάδας σε ανοιχτή εκδήλωση και η αξιολόγηση έγινε από τους ίδιους τους επιμορφούμενους με βάση τα κριτήρια² που είχαν τεθεί στο Φύλλο που τους δόθηκε. Η προσωπική μου άποψη-συμπέρασμα από την υλοποίηση της δράσης- συμφωνεί με την άποψη της εκπαιδευτικής κοινότητας ότι η στοχευμένη επιμόρφωση και η συνεχής υποστήριξη των εκπαιδευτικών στο έργο τους εξελίσσει και ενδυναμώνει τους εκπαιδευτικούς, ενισχύει την αποτελεσματικότητά τους και βελτιώνει την εκπαίδευση.

Θα κλείσω με κάποια λόγια των εκπαιδευτικών όπως αυτά καταγράφηκαν στην τελική αξιολόγηση της επιμόρφωσης³ και της δράσης: Είναι σίγουρο ότι όλοι πλούτισαν τις γνώσεις τους σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιπλέον οι εκπαιδευτικοί κινητοποιήθηκαν ώστε να δοκιμάσουν νέες προσεγγίσεις και τεχνικές διδασκαλίας και να διευρύνουν τις γνώσεις τους, Έμαθαν νέα πράγματα μαζί με τους μαθητές, εντυπωσιάστηκαν από τις δυνατότητες των μαθητών, ένιωσαν ικανοποίηση από την πορεία των προγραμμάτων και των προϊόντων τους. Φυσικά, με την υλοποίηση των

¹ Η αξιοποίηση εργαλείων των Νέων τεχνολογιών κάνει ελκυστικότερη τη διδασκαλία (Ράπτης & Ράπτη, 2004), ενισχύει το μαθησιακό αποτέλεσμα (Μπότσαρη & Ψυχάρης, 2010) και ενδυναμώνει κοινωνικές δεξιότητες.

² Τα κριτήρια είχαν οριστεί από την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα.

³ Το Φύλλο Αξιολόγησης της επιμόρφωσης συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα

σχεδίων εργασίας, ο μεγάλος κερδισμένος είναι οι μαθητές, οι οποίοι πέρα από τις εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν, διαμόρφωσαν στάσεις και βελτίωσαν συμπεριφορές.

Εφόσον όλες οι εμπλεκόμενες πλευρές, εκπαιδευτικοί, μαθητές, γονείς, είναι ικανοποιημένοι από την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων, ενισχύεται η άποψη ότι στόχος της εκπαιδευτικής κοινότητας πρέπει να είναι η διαφοροποίηση της μαθησιακής διαδικασίας όχι μόνο κατά την υλοποίηση προγραμμάτων αλλά και στην καθημερινή διδασκαλία, ώστε οι μαθητές να βιώνουν τη μάθηση, να συμμετέχουν ενεργά σε αυτήν και οι μαθητές να γίνονται δημιουργοί.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, EACEA, Eurydice, 2012. *Αναπτύσσοντας Βασικές Ικανότητες στο Σχολείο στην Ευρώπη. Προκλήσεις και Ευκαιρίες Πολιτικής*. Έκθεση Ευρυδική. Λουξεμβούργο: Γραφείο Δημοσιεύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice> ανακτήθηκε στις 11/8/2015

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2013). *Ένωση καινοτομίας. Ένας οδηγός για μια πρωτοβουλία της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»*, Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων

Carnoy, M. (2004). *ICT in Education: Possibilities and Challenges*. Διαθέσιμο στη <http://www.uoc.edu/inaugural04/eng/carnoy1004.pdf> , ανακτήθηκε στις 18/7/2015)

Κολιάδης, Εμ. (2002). *Γνωστική Ψυχολογία, Γνωστική Νευροεπιστήμη και Εκπαιδευτική Πράξη* (τομος Δ'), Αθήνα, Αυτοέκδοση

Μπότσαρης Ε. & Ψυχάρης, Σ.(2010). *Η επιμόρφωση στις ΤΠΕ στο πλαίσιο των στόχων της εκπαίδευσης για το 2010, Κοινωνικοί εταίροι. Ευρωπαϊκή πολιτική*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2004). *Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της πληροφορίας. Ολική προσέγγιση*. Τόμ. Α'. Αθήνα: Αυτοέκδοση

Τριλιανός, Αθ. (2002) *Η παρώθηση του μαθητή για μάθηση*, Αθήνα: Αυτοέκδοση

ΥΠΕΠΘ –ΠΙ (2002). *Δ.Ε.Π.Π.Σ και Α.Π.Σ.* (τομ. Α'), Αθήνα

Frey, K. (1986). *Η μέθοδος project*, Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη

Χρυσάφιδης, Κ. (2003). *Βιωματική- Επικοινωνιακή Διδασκαλία*, Αθήνα: Gutenberg

Αικατερίνη Αισώπου, Καθηγήτρια Αγγλικών

«Έθιμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση»

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε από την Ε2 Τάξη (23 μαθητές) του 4^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ναυπλίου. Η διάρκεια του ήταν περίπου 3 μήνες συνολικά. Τα εμπλεκόμενα μαθήματα εκτός του μαθήματος των Αγγλικών ήταν η Πληροφορική, η Γεωγραφία και η Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή.

Χρησιμοποιήθηκε η βιωματική προσέγγιση για να γίνει η γνωριμία εθίμων των Ευρωπαϊκών χωρών και ο συσχετισμός μεταξύ τους. Με τη βιωματική μάθηση οι γνώσεις των παιδιών αναδείχθηκαν, ενισχύθηκαν και εμπλουτίστηκαν με περισσότερες πληροφορίες. Επίσης χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος του project (Project Based Learning) όπου οι μαθητές δούλεψαν ομαδοσυνεργατικά, ακολουθώντας συγκεκριμένα στάδια για να δημιουργήσουν το τελικό προϊόν. Τέλος με τη χρήση του διαδικτύου ως πηγή πληροφόρησης, οι μαθητές ήρθαν σε επαφή με το αντικείμενο έρευνάς τους.

Το πρόγραμμα ξεκίνησε ως έρευνα και καταγραφή των εθίμων των Ευρωπαϊκών χωρών, παίρνοντας αφορμή από την ενότητα του σχολικού βιβλίου των Αγγλικών που μιλούσε για τα έθιμα των χωρών. Μέσα από την επαφή με τους διαφορετικούς πολιτισμούς οι μαθητές γνώρισαν διάφορα πολιτισμικά στοιχεία, εντοπίζοντας ομοιότητες και διαφορές των λαών.

ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ

Βασικός στόχος της συγκεκριμένης εργασίας ήταν οι μαθητές να κατανοήσουν την έννοια της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και το γεγονός ότι οι λαοί που την συνθέτουν παρά τις διαφορές τους έχουν και ομοιότητες. Μέσα από τη κατανόηση της διαφορετικής κουλτούρας προσεγγίστηκε η έννοια των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που έχουν οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι επιμέρους στόχοι διαμορφώθηκαν ως εξής:

Η γνωριμία με τα κράτη μέλη, τα έθιμά τους και τους συμβολισμούς των εθίμων αυτών.

Η επαφή των μαθητών με την πολυγλωσσία των κρατών μελών και τη διαμόρφωση σαφέστερης εικόνας της πολυμορφίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η μετάδοση γνώσεων στους μαθητές μέσα από καινοτόμες μεθόδους και πρακτικές.

Η λειτουργία των ομάδων (ομαδοσυνεργατική διδασκαλία). Η χρήση εργαλείων των ΤΠΕ για τη συλλογή πληροφοριών.

Η διάχυση της αποκτηθείσας γνώσης και στους άλλους μαθητές του σχολείου καθώς και στην ευρύτερη κοινωνία.

Η παροχή δυνατότητας στους μαθητές να γίνουν ερευνητές και δημιουργοί νέων ιδεών μέσα από την εμπλοκή τους στην εργασία.

Η ενεργή συμμετοχή όλων των μελών των ομάδων ώστε να υπάρχει συνεχής αλληλεπίδραση μεταξύ τους.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1

Ιδεοθύελλα – χωρισμός ομάδων - χρήση πληροφοριών από το google group της τάξης.

Στόχος : Ενεργοποίηση υπάρχουσας γνώσης. Δημιουργία ομάδων. Συγκέντρωση πληροφοριών

Με την ιδεοθύελλα (brainstorming) ενεργοποιήθηκε η υπάρχουσα γνώση των μαθητών σε σχέση με τα έθιμα των Ευρωπαϊκών χωρών με αφορμή το σχολικό βιβλίο των Αγγλικών.

Οι μαθητές χωρίστηκαν σε 4 ομάδες των 6 ατόμων (η μια είχε 5 μαθητές), έγινε ανάθεση ρόλων μέσα στην ομάδα καθώς και η συζήτηση του θέματος εργασίας. Η κάθε ομάδα εργάστηκε πάνω σε ένα συγκεκριμένο έθιμο, συλλέγοντας πληροφορίες. Οι πηγές που ήταν διαθέσιμες στο google group της τάξης βοήθησαν τους μαθητές να χρησιμοποιήσουν με ασφάλεια το διαδίκτυο⁴ καθώς οι ιστότοποι είχαν ελεγχθεί εκ των προτέρων.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2

Καταγραφή των πληροφοριών και υλοποίηση της εργασίας.

Στόχος : Δημιουργία τελικού προϊόντος – Συμπεράσματα και ανατροφοδότηση.

⁴ Οι γονείς είχαν ενημερωθεί σχετικά και είχαν συμπληρώσει το Έντυπο ασφαλούς περιήγησης στο διαδίκτυο, το οποίο βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα του ΠΣΔ και περιλαμβάνεται στο CD

Οι μαθητές δουλεύοντας ομαδοσυνεργατικά, συνέθεσαν τις πληροφορίες που είχαν ήδη καταγράψει προσπαθώντας να παρουσιάσουν τις πιο σημαντικές. Έπειτα δημιούργησαν εικόνες σχετικές με τα έθιμα. Τα έργα των παιδιών αποθηκεύτηκαν σε CD το οποίο και μοιράστηκε στο τέλος του project. Όταν ολοκληρώθηκε η εργασία, ακολούθησε συζήτηση για τα έθιμα, εντοπίζοντας ομοιότητες και διαφορές καθώς και άλλα σημαντικά στοιχεία.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Οι μαθητές, έχοντας δουλέψει και πέρσι με παρόμοιο τρόπο για τα έθιμα του Πάσχα στην Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν εξοικειωμένοι με τη διαδικασία. Όπως και την προηγούμενη χρονιά, η γνωριμία τους με τα έθιμα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τους προκάλεσε το ενδιαφέρον και την πρόθυμη συμμετοχή. Ήρθαν σε επαφή με την κουλτούρα αυτών των χωρών, γνώρισαν τις διαφορές αλλά και τις ομοιότητες τους, όπως αυτές αποτυπώνονται από τα έθιμά τους, και μέσα από την διαδικασία της μάθησης έγιναν κοινωνοί της Ευρωπαϊκής Ιδέας. Συνειδητοποίησαν το ρόλο τους ως Ευρωπαίοι πολίτες, αναγνωρίζοντας τις κοινές αξίες που διέπουν τις χώρες μέλη της Ένωσης. Κατανόησαν την έννοια της Ένωσης σαν μία μεγάλη οικογένεια κρατών που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους. Οι μαθητές δουλεύοντας συνεργατικά, αξιοποίησαν τις πηγές που τους δόθηκαν και σε συνδυασμό με εικαστικές δημιουργίες ολοκλήρωσαν το πρόγραμμα. Έτσι καλλιεργήθηκαν μεταγνωστικές ικανότητες, οι οποίες είναι χρήσιμο εφόδιο για τη μαθησιακή διαδικασία.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η υλοποίηση και φέτος ενός Ευρωπαϊκού - πολιτιστικού προγράμματος ήταν κάτι που με γέμισε χαρά. Τα θέματα που σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι κάτι που με ενδιαφέρει πολύ και ελπίζω να μου δοθεί και του χρόνου η δυνατότητα να ασχοληθώ πάλι.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Beckett, G. H. (2006). Project-Based Second and Foreign Language education: Theory, Research, and Practice. In G. H. Beckett, and P. C. Miller (Eds.), *Project-Based Second and Foreign Language education: past, present, and future*. Greenwich, Connecticut: Information Age Publishing, 3-16.

Fried-Booth, D. L. (2002). *Project work* (2nd ed.). New York: Oxford University Press.

Hedge, T. (1993). Project work. *English Language Teaching Journal*, 47(3), 276-277.

Ladewski, B. G., Krajcik, J. S., & Harvey, C. L. (1994). A middle grade science teacher's emerging understanding of project-based instruction. *Elementary School Journal*, 94 (5), 499-515.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

http://europa.eu/teachers-corner/index_el.htm

Δίπλας Δημήτρης, ΠΕ70

«SMS για την Ευρώπη της ελευθερίας»

Το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε στο 11/θ Δημοτικό Σχολείο Ασκληπείου στην Αργολίδα από την Στ' τάξη με 25 μαθητές. Τα μαθήματα που ενεπλάκησαν ήταν η Γεωγραφία, η ΚΠΑγ και οι ΤΠΕ. Η διάρκεια του προγράμματος ήταν 2 1/2 μήνες (Φλεβάρης-Μάρτης-1/2 Απρίλης).

Σκοπός του προγράμματός μας ήταν η παραγωγή **ψηφιακής αφήγησης**, ένα σύνολο δηλαδή από εικόνες, κείμενο, ήχο, αφήγηση, βίντεο, μουσική. Η **αφήγηση** ως στοιχείο έκφρασης συμπεριλαμβάνεται στην κουλτούρα όλων των πολιτισμών (επικοινωνία, σκέψη, γνώση, ψυχαγωγία, φαντασία, δημιουργικότητα) από τη μια και η **εξέλιξη της τεχνολογίας** (πληροφορία, επικοινωνία) από την άλλη συνταιριάζονται και ιδού ένας νέος τρόπος να δημιουργείς, να δημοσιεύεις αφηγήσεις με ευκολία και ελάχιστο κόστος. Έτσι έχουμε ψηφιακή αφήγηση γιατί τα λογισμικά επεξεργασίας ψηφιακής εικόνας, ήχου είναι **εύχρηστα**, γιατί οι ψηφιακές μηχανές λήψης είναι **διαθέσιμες**, γιατί η ανάρτηση βίντεο σε υπηρεσίες διαμοιρασμού είναι **ελεύθερες**.

Η **σύνδεση με την Ε.Ε** έγινε με αφορμή τα κεφάλαια της Δ' ενότητας της **Γεωγραφίας**, για τους κατοίκους, τα κράτη της Ευρώπης, τα πολιτιστικά χαρακτηριστικά των λαών της, τα αξιοθέατα, τα μνημεία και την ιστορική συνέχεια των λαών της Ευρώπης και με την 3^η θεματική ενότητα «Το άτομο και η Ευρωπαϊκή Ένωση» από το βιβλίο της **Κ&ΠΑγ** της Στ' τάξης. Επιπρόσθετα έπαιξαν ρόλο: ένα επίκαιρο συμβάν τραγικό συμβάν, το αιματηρό χτύπημα στο σατυρικό περιοδικό «**Charlie Hebdo**»

(Παρίσι, Ιανουάριος 2015), η συνήθεια **ανταλλαγής** μηνυμάτων μέσω κινητών κλπ., ο **ελλειπτικός λόγος** ως μέσο επικοινωνίας μεταξύ χρηστών της τεχνολογίας με τα δικά του σύμβολα. Η **ελευθερία** και το **χιούμορ** επιλέχτηκαν γιατί είναι έννοιες που όταν εφαρμόζονται **ενδυναμώνουν** το αίσθημα του «συνανήκειν».

Πρόκειται για ένα **πολιτιστικό** πρόγραμμα με αναφορές στο παρελθόν για να **αντιληφθούμε** το παρόν και ίσως να **οσμιστούμε** το μέλλον. Αν κάτι έχει κερδίσει η Ευρώπη του Διαφωτισμού είναι να μπορεί να αμφιβάλλει, να αναρωτιέται για τον ίδιο της τον εαυτό, ακόμα κι όταν πληγώνεται. Πολυπολιτισμικότητα, κοινοτισμός, δυτικός κόσμος, Ισλάμ, φασισμός, δημοκρατία, πρόσφυγες, ασφάλεια, φόβος και μισαλλοδοξία, επιθετικές αγορές. **Η Ευρώπη** πληγώνεται και **προβάλλει** τα θεμέλιά της, τον απλό άνθρωπο που όπου γης διεκδικεί βασικά δικαιώματα και ελευθερίες.

ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ

Βασικός στόχος του προγράμματος ήταν οι μαθητές να κατανοήσουν τις έννοιες ελευθερία και χιούμορ μέσα από λόγια σπουδαίων Ευρωπαίων.

Επιμέρους στόχοι του προγράμματος:

Να αναζητήσουν εμβληματικές φράσεις του παρελθόντος (μόνο του 20^{ου} αιώνα) από σπουδαίους Ευρωπαίους συγγραφείς, φιλοσόφους, φυσικούς επιστήμονες, κομίστες και επαναστάτες με θέμα την ελευθερία και το χιούμορ.

Να συζητήσουν και να κατανοήσουν το νόημα που κρύβουν.

Να επιλέξουν τις δημοφιλέστερες φράσεις για την ελευθερία και το χιούμορ ύστερα από ψηφοφορία στην τάξη.

Να σκεφτούν αγαπημένα ή καθημερινά αντικείμενα και να τα συνδέσουν με τις φράσεις.

Να δημιουργήσουν περιβάλλον όπου θα πρωταγωνιστούν καθημερινά **αντικείμενα** με φόντο τα **συνθήματα** για την ελευθερία και το χιούμορ και να συνθέσουν μικρές προσωπικές αφηγήσεις.

Να τραβήξουν ψηφιακές εικόνες και να τις επεξεργαστούν.

Να συνθέσουν τις εικόνες, σκηνοθετώντας το περιβάλλον και να δημιουργήσουν μικρές αφηγήσεις σε μια ταινία διάρκειας 4,30' με τίτλο: **«SMS για την Ευρώπη της ελευθερίας».**

Να κατασκευάσουν σελιδοδείκτες, αφίσες, συλλογές και να τα μοιράσουν στους μαθητές του σχολείου.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1 :ΕΡΕΥΝΑ

Στόχος: Αποκαλύπτουμε εμβληματικές φράσεις του παρελθόντος.

Αναζήτηση σε διαδικτυακούς τόπους <http://www.gnomikologikon.gr/> , <https://el.wikipedia.org> και <http://visiteurope.gr/> (οι 10 προτεραιότητες της ΕΕ) πληροφοριών για τις χώρες και τους χάρτες και σύγκριση Ευρώπης και Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Στόχος: Προσδιορίζουμε αγαπημένα ή καθημερινά μας αντικείμενα

Ξεκινάμε από παιχνίδια έκφρασης πχ : ο εαυτός μου ως αντικείμενο διαφήμισης, αυτοσχεδιασμός με χρήση αντικειμένων, ομαδικά γλυπτά, παγωμένες εικόνες και στη συνέχεια **άλλαξε τη φωτογραφία, παράξενες επιστολές** (επιλογή θέματος και

χαρτοκολλητική με λέξεις από εφημερίδα), **πρόσωπα** από χαρτί, **κίνηση** καθρέφτης κλπ. Επιλέγουμε συνειρμικά αντικείμενα και εμπλουτίζουμε την παρακαταθήκη.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4: **ΕΚΦΡΑΣΗ** (πειραματίζομαι με την εικόνα)

Στόχος: Δημιουργούμε περιβάλλον, λήψη εικόνων.

Με τα αντικείμενα που επιλέξαμε **συνθέτουμε το περιβάλλον** , με το οποίο θα αναδείξουμε το θέμα μας: ώρα μαθήματος, διάβασμα, παιχνίδι, κόσμημα, ενδυμασία κλπ. Τοποθετούμε τις φράσεις εμβλήματα και **αποθανατίζουμε** τη μικρή μας αφήγηση.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5: **ΕΚΦΡΑΣΗ** (πειραματίζομαι με την εικόνα)

Στόχος: Σύνθεση και σκηνοθεσία εικόνων.

Με οδηγό το σενάριό μας «σπουδαίες φράσεις καθημερινά» και τη βοήθεια του windows live movie maker συνθέτουμε τη μεγάλη μας αφήγηση με τον τίτλο: **«SMS για την Ευρώπη της ελευθερίας»** όπου μπορείς να ακροαστείς καθημερινές στιγμές των μαθητών με την επένδυση σπουδαίων ρήσεων.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Γνώσεις: Τα φύλλα εργασίας (4,13,14) συμπληρώθηκαν γρήγορα και σωστά. Διαμόρφωση στάσεων: Από ερωτήσεις, που έγιναν τον επόμενο μήνα, φάνηκε ότι οι φράσεις ακόμα ενέπνεαν τους

μαθητές. Η ταινία που δημιουργήθηκε αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του σχολείου και σχολιάζεται θετικά.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Από το «τίποτα» της σχολικής πραγματικότητας, εννοώ γνώση που δεν καταγράφεται στα σχολικά βιβλία, οι μαθητές κάνουν αυτό που κάνουν πάντα: δημιουργούν!

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πούλιος, Ι. (2014). *Κινηματογραφική Αγωγή, δημιουργώντας στην τάξη ταινία μικρού μήκους*, Σέρρες: ΔΠΕ Σερρών.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Κυριακή Σεραφείμ, Γεώργιος Φεσάκης, «Ψηφιακή αφήγηση: Επισκόπηση λογισμικών», <http://www.ekped.gr/praktika10/gen/138.pdf>

Ρουμελιώτου Μυρσίνη, Κυρμανίδου Έλλη , Μωυσίδης Γιάννης , Φουτσιτζή Σωτηρία, «Προς ένα νέο ψηφιακό σχολείο: η ψηφιακή αφήγηση και τα κριτήρια αξιολόγησης για αξιοποίησή της στη διδακτική πράξη», ανακτημένο από http://www.epyna.eu/agialama/synedrio_syros_6/eishghseis/ma8itikosHY/287-roumeliotou.pdf

Αθανασία Κασιδάκη, ΠΕ70

«Τα Δικαιώματα των Παιδιών»

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα υλοποιήθηκε με τους μαθητές της Γ1 τάξης του 3^{ου} Δ. Σχ. Άργους, το σχ. έτος 2014-2015. Τα εμπλεκόμενα μαθήματα ήταν: Γλώσσα, Γεωγραφία, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, Η/Υ, Μουσική και Λογοτεχνία. Χρειάστηκαν 34 διδακτικές ώρες.

Για την υλοποίηση του συγκεκριμένου project χρησιμοποιήθηκε η ομαδοσυνεργατική μέθοδος. Οι μαθητές, χωρισμένοι σε 5 ομάδες των 5 ατόμων η κάθε μία, είχαν τη δυνατότητα να λειτουργήσουν συλλογικά. Επιπλέον, έγινε χρήση Η/Υ όπου οι μαθητές διαπίστωσαν ότι η χρήση Η/Υ δεν είναι μόνο για παιχνίδι αλλά βοηθά στην επιλεκτική συγκέντρωση πληροφοριών. Για πιο ουσιαστική εμπέδωση των πληροφοριών και διατήρηση του ενδιαφέροντος των μαθητών για το project ακολούθησαν δραστηριότητες από τα ίδια τα παιδιά όπως ζωγραφική, επιλεγμένα παιχνίδια στον Η/Υ, σχετικών με το θέμα μας, ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων, δημιουργία video καθώς και κατασκευή δικού τους παιχνιδιού μνήμης.

Η αφορμή δόθηκε από το πρόγραμμα του ΟΚΑΝΑ «Το σπίτι των παιδιών» που είχε υλοποιηθεί από τους συγκεκριμένους μαθητές. Ανάμεσα στα θέματα που είχαν αναφερθεί ήταν και τα δικαιώματα

των παιδιών. Το γεγονός ότι το 2015 είναι το έτος που η Ε.Ε. αφιερώνει για τα ανθρώπινα δικαιώματα και υποστηρίζει δράσεις υπέρ αυτών, όχι μόνο σε ευρωπαϊκό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο, ήταν ένας ακόμα παράγοντας για να επιλεγεί το συγκεκριμένο project.

ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ

Οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος ήταν:

Η ενεργητική συμμετοχή των μαθητών και η ανάπτυξη πρωτοβουλιών

Καλλιέργεια συνεργασίας

Βελτίωση συλλογικού πνεύματος

Καλλιέργεια δημιουργικότητας

Διαχείριση πληροφοριών στο διαδίκτυο

Διάκριση και κατανόηση εννοιών

Αξιοποίηση εργαλείων του Η/Υ

Διαχείριση συναισθημάτων

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1

Στόχος: Η αξιοποίηση του υπολογιστή και η γνωριμία με τις χώρες της Ε.Ε.

Συγκέντρωση πληροφοριών με ερωτηματολόγια μέσω διαδικτύου. Για εμπέδωση επιλέχτηκε το **παιχνίδι με σημαίες** κρατών- μελών, στην ιστοσελίδα της Ε.Ε. Οι πληροφορίες αναρτήθηκαν στην τάξη.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2

Στόχος: Η κατανόηση των αξιών που εμπνέουν την Ε.Ε

Παρακολούθηση ταινίας από το βιβλίο «Τα αστέρια της Ευρώπης» και **κατασκευή σε χαρτόνι** των εννοιών που συμβόλιζαν τα αστέρια της ταινίας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3

Στόχος: Η διάκριση των εννοιών δικαίωμα και επιθυμία.

Μέσα από παραδείγματα του σχολικού βιβλίου της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής (Ε' & Στ' τάξης) έγινε προσπάθεια να κατανοηθεί η έννοια του δικαιώματος.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4

Στόχος: Να γίνει αντιληπτό ότι όλα τα παιδιά του κόσμου έχουν τα ίδια δικαιώματα.

Ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων- ποίησης (π.χ. «Το περιβόλι του Σαμίχ», «Τα παιδιά σου δεν είναι παιδιά σου») και ανάλυση αυτών.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5

Στόχος: Η σπουδαιότητα του σεβασμού των Δικαιωμάτων των παιδιών.

Γνωριμία τόσο με οργανισμούς (όπως **UNICEF, ACTION AID, UNESCO**) μέσω διαδικτύου, που έχουν σχέση με τα Δικαιώματα των

παιδιών όσο και της **Ευρωπαϊκής Σύμβασης** για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 6

Στόχος: Περαιτέρω ευαισθητοποίηση των μαθητών στο θέμα.

Οι μαθητές **παρακολούθησαν μικρά video** της Ε.Ε. και της UNICEF σχετικών με το θέμα μας και **έπαιξαν** αντίστοιχα παιχνίδια από τη Γωνιά του Παιδιού στην ιστοσελίδα της Ε.Ε.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 7

Στόχος: Οι μαθητές δημιουργοί.

Ανάγνωση του διηγήματος «Ένα παιδί διεκδικεί τα δικαιώματά του μέσα από τα γράμματα της Αλφαβήτας» και **δημιουργία video** με την Αλφαβήτα των Δικαιωμάτων.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 8

Στόχος: Εμπέδωση και ανάδειξη της δημιουργικότητας.

Ζωγραφίζω τα Δικαιώματα. Με αφετηρία όλο το υλικό που είχαν επεξεργαστεί οι μαθητές **απέδωσαν ζωγραφικά τα δικαιώματά τους.**

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 9

Στόχος: Ανατροφοδότηση με δημιουργικές δραστηριότητες.

Δημιουργία παιχνιδιού μνήμης με 14 κάρτες από ζωγραφιές που είχαν φιλοτεχνήσει οι μαθητές, όπου κάθε μία κάρτα απεικονίζει ένα διαφορετικό δικαίωμα. Συμπληρωματικά 14 κάρτες με λέξεις που αντιστοιχούν στο κάθε δικαίωμα. Το παιχνίδι συνοδεύεται από οδηγίες.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα λειτούργησε ως κίνητρο για να γνωρίσουν οι μαθητές της Γ' τάξης την Ε.Ε. Τους δόθηκε η δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με κανονισμούς και να μάθουν την αξία τους να εξηγούν. Αναπτύχθηκε συνεργασία μεταξύ τους. Είχαν την ευκαιρία να μελετήσουν τα δικαιώματα των παιδιών αναλυτικά και να διαπιστώσουν την προσπάθεια της Ε.Ε. να τονίσει τη σημασία της ενημέρωσης, του σεβασμού και της στήριξης αυτών των δικαιωμάτων. Ο βαθμός συμμετοχής τους ήταν αξιόλογος τόσο γιατί συμμετείχαν βιωματικά οι μαθητές στο πρόγραμμα αλλά και γιατί δημιούργησαν κάτι νέο για το πρόγραμμα. Η γνώση ότι οι μεγάλοι πρέπει να τους σέβονται και αυτό είναι θεσμοθετημένο, ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρον για αυτούς.

Την ολοκλήρωση του προγράμματος διαδέχτηκε η παρουσίαση του project στους γονείς των μαθητών, οι οποίοι το παρακολούθησαν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, έθεσαν ερωτήσεις και θαύμασαν τις δυνατότητες των παιδιών τους.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η συμμετοχή στη δράση του Teachers4Europe, για εμένα προσωπικά, ήταν ένα κίνητρο για να γνωρίσω, μέσα από την

επιλογή του συγκεκριμένου θέματος, την επίσημη θέση της Ε.Ε για τα δικαιώματα των παιδιών και ποια είναι αυτά αναλυτικά. Με εντυπωσίασε η ανταπόκριση των μαθητών στο πρόγραμμα και με χαροποίησε ιδιαίτερα όταν αντίκρισα στα μάτια τους το αίσθημα της ικανοποίησης καθώς διαπίστωσαν ότι οι ζωγραφιές που οι ίδιοι επιμελήθηκαν έγιναν ένα επιτραπέζιο παιχνίδι μνήμης, το οποίο έπαιξαν με άλλα παιδιά.

Ένας παράγοντας που δυσκόλευε την υλοποίηση του προγράμματος ήταν ο περιορισμένος χρόνος που υπήρχε. Αν και αρχικά θεωρούσα ότι ο χρόνος της ευέλικτης ζώνης (3 ώρες την εβδομάδα για δύο μήνες) ήταν αρκετός, αποδείχτηκε ότι χρειάστηκε περισσότερος χρόνος. Τελικά το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε σε 34 διδακτικές ώρες.

Θεωρώ ότι η συνεργασία με τους καθηγητές ειδικοτήτων (στα Αγγλικά, σε άλλη ξένη γλώσσα, στη Θεατρική Αγωγή) ενισχύει τη διαθεματικότητα του προγράμματος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παπαϊωάννου, Θ., & Βαρβαρούση (2014). *Τα αστέρια της Ευρώπης*. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα

Βαρελλά, Α. (2013) *Ένα παιδί διεκδικεί τα δικαιώματά του*. Από το βιβλίο *Έχω – πάντα- δικαίωμα*. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ UNICEF και Εκδόσεις Έναστρον

Έντυπο Αντιπροσωπείας Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2015). *2015: Ευρωπαϊκό Έτος για την ανάπτυξη*, Εκδόσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΙ ΕΣΥ, Ευρωπαϊκή Ένωση, 2013

Γνωρίζουμε τα δικαιώματά μας, αναλαμβάνουμε τις υποχρεώσεις μας. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ, Ε΄ ΤΑΞΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Ψαραύτη, Λ. Το περιβάλλον του Σαμίχ, από το Ανθολόγιο της Γ' ΤΑΞΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

http://europa.eu/index_en.htm

<http://eur-lex.europa.eu/legal->

http://europa.eu/kids-corner/index_en.html , η Γωνιά των Παιδιών στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η στρατηγική της Ε.Ε για τα δικαιώματα των παιδιών <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52006DC0367&from=EL>

UNESCO, τα δικαιώματα των παιδιών, <http://www.24grammata.com/wp-content/uploads/2011/02/UNESCO-Anthropina-Dikaiomata.pdf>

UNICEF, μικρά video για τα δικαιώματα των παιδιών, <https://www.unicef.gr/%CE%B2%CE%AF%CE%BD%CF%84%CE%B5%CE%BF-%CF%84%CE%B7%CF%82-unicef-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B1-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%8E%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CF%8E%CE%BD/a4-448-22>

Action Aid σχετικά με την εκπαίδευση για όλους <http://education.actionaid.gr/files/File/GAW/GAW2014/Odigos%20drastiriotion.pdf>

Χαλίλ Γκιμπράν, ποίημα «Τα παιδιά σου δεν είναι παιδιά σου», <https://www.youtube.com/watch?v=8SaTEzawL9E>

Κόντα Βασιλική, καθηγήτρια Αγγλικής

«The European Union, the countries and its symbols»

Κόντα Βασιλική, καθηγήτρια Αγγλικής

«The European Union, the countries and its symbols»

[illegible]

Οι μαθητές γνώρισαν βασικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή τις χώρες που την αποτελούν και τα σύμβολά της (την Ευρωπαϊκή σημαία, τον ύμνο, την Ημέρα της Ευρώπης και το σύνθημά της). Επίσης έμαθαν βασικούς τρόπους απόκτησης βασικών γνώσεων για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Να μάθουν οι μαθητές βασικές πληροφορίες για την ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την αναγκαιότητα της ύπαρξής της.

Να γνωρίσουν την επίσημη ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να εξοικειωθούν στοιχειωδώς στη χρήση της, αντλώντας πληροφορίες που τους ενδιαφέρουν.

Να καλλιεργήσουν κριτική στάση στο πληροφοριακό υλικό του διαδικτύου.

Να μάθουν να συνεργάζονται σε ομάδες.

Να εκφράζουν τις σκέψεις τους.

Να χρησιμοποιούν εργαλεία ΤΠΕ.

Να μαθαίνουν παίζοντας.

Να παρουσιάζουν ένα project.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1: The European Union

Στόχος: Οι μαθητές να καταγράψουν τα κράτη-μέλη της ΕΕ όπως και τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες.

Καταρχήν έγινε χωρισμός σε ομάδες για παιχνίδι. Κάθε μαθητής πήρε ένα φύλλο εργασίας στο οποίο έπρεπε να γράψει όσο το δυνατόν περισσότερες χώρες της ΕΕ μπορούσε, σε συνεργασία με την ομάδα του. Η νικήτρια ομάδα κέρδιζε πόντο.

Ύστερα ανατρέξαμε στην επίσημη ιστοσελίδα της ΕΕ, ελέγξαμε αυτές που γράψαμε και συμπληρώσαμε τις υπόλοιπες.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2: The European Union countries

Στόχος: Οι μαθητές να μάθουν τις χώρες κράτη- μέλη.

Φτιάξαμε **εννοιολογικό χάρτη** των χωρών της ΕΕ με τη βοήθεια του **popplet.com** μέσα στην τάξη. Κάθε μαθητής έγραψε από μία χώρα σε ένα popple. Κάποιοι έγραψαν από δύο.

Επίσης δόθηκε ένα φύλλο εργασίας ανά μαθητή με λευκό το χάρτη της Ευρώπης και του ζητήθηκε να **χρωματίσει τις χώρες** της ΕΕ (στο σπίτι) με τη βοήθεια της επίσημης ιστοσελίδας της ΕΕ ή του γεωγραφικού άτλαντα που έχει.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3: **The European flag**

Στόχος: Οι μαθητές να γνωρίσουν τη σημαία της ΕΕ.

Μέσω της επίσημης ιστοσελίδας της ΕΕ έγινε η **γνωριμία με τη σημαία**. Μοιράστηκε ένα φύλλο εργασίας ανά μαθητή και, αφού συμπληρώσαμε τις πληροφορίες, χρωμάτισαν τη σημαία. Τελειώνοντας έγινε διαγωνισμός για την καλύτερα χρωματισμένη σημαία.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4: **The European Union Anthem**

Στόχος: Οι μαθητές να αναγνωρίζουν τον ύμνο και να μάθουν την ιστορία του.

Με τη βοήθεια της επίσημης ιστοσελίδας της ΕΕ πάλι, η εκπαιδευτικός ζήτησε από τους μαθητές να καθίσουν άνετα ώστε να αισθανθούν τη μουσική. Ακούσαμε τον ύμνο. Τι συναισθήματα ένωσαν; Γνωρίζουν τη μουσική αυτή σύνθεση; Αν ναι, ποιος είναι ο

συνθέτης; Στη συνέχεια μοιράστηκε ένα φύλλο εργασίας ανά μαθητή και το συμπληρώσαμε όλοι μαζί. Επίσης ζητήθηκε από τους μαθητές, αν κάποιος γνωρίζει κάποιο μουσικό όργανο, να παίξει τον ύμνο στην τάξη. Όπως και έγινε.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5: **Europe Day**

Στόχος: Οι μαθητές να μάθουν γιατί η 9^η Μαΐου επιλέχθηκε ως η ημέρα της Ευρώπης.

Αφού μοιράστηκε ένα **φύλλο εργασίας**, ο κάθε μαθητής κλήθηκε να το συμπληρώσει στο σπίτι **αναζητώντας πληροφορίες** για την ημέρα της Ευρώπης είτε από την επίσημη ιστοσελίδα της ΕΕ είτε από τον γεωγραφικό άτλαντα. Ο έλεγχος και η επιβεβαίωση των πληροφοριών στην τάξη έγινε αφορμή για μια σύντομη **αναφορά στην ιστορία της ΕΕ**. Επίσης μπήκε και ο προβληματισμός για την οργάνωση κάποιας εκδήλωσης από μέρους των μαθητών για τον εορτασμό της ημέρας της Ευρώπης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 6: **The European Union motto "United in Diversity"**

Στόχος: Οι μαθητές να κατανοήσουν τη σημασία του συνθήματος της ΕΕ.

Χρησιμοποιώντας τις γνώσεις τους όπως και την ιστοσελίδα της ΕΕ, καταρχήν έγινε **καταγραφή κάποιων διαφορών και ομοιοτήτων** των λαών της ΕΕ σε φύλλο εργασίας. Με αυτόν τον τρόπο έγινε αντιληπτός και ο λόγος της ύπαρξης μιας τέτοιας ένωσης.

Ύστερα άρχισε η **κατασκευή της αφίσας-κολλάζ** με το σύνθημα. Κάθε μαθητής πήρε από μία (κάποιοι και δύο, ανάλογα με τον αριθμό των μαθητών) ασπρόμαυρη ανθρώπινη φιγούρα που είχε ένα κενό bubble (σύννεφο). Η κάθε μία από αυτές υποτίθεται πως ήταν ένα παιδί από μία χώρα της ΕΕ. Ζητήθηκε να τη χρωματίσουν ή με τα χρώματα της σημαίας της χώρας ή με απλά ρούχα, όπως μπορούσε ο καθένας. Επίσης να γράψουν στο bubble από ποια χώρα είναι και μία πολιτιστική πληροφορία για τη χώρα αυτή στα αγγλικά. Τέτοιου είδους πληροφορίες μπορούσαν να βρουν στο Teacher's corner, "Europe and You" και "What's it all about?", στην ιστοσελίδα της ΕΕ ή από οπουδήποτε αλλού. Μέρος της δραστηριότητας έγινε στο σπίτι. Ένας επίσης μαθητής ανέλαβε να κόψει τα δώδεκα κίτρινα αστέρια.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Στο επόμενο μάθημα πήραμε μπλε χαρτί του μέτρου και το στρώσαμε στο πάτωμα. Κάθε μαθητής διάβασε τι είχε γράψει στη φιγούρα του και την κολλούσε πάνω στο χαρτί. Κυκλώσαμε μετά τις φιγούρες με τα δώδεκα αστέρια και τελειώσαμε γράφοντας το σύνθημα από πάνω.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 7: The Quiz about the European Union

Στόχος: Να αξιολογηθεί ο βαθμός κατανόησης από τους μαθητές των πληροφοριών που δούλεψαν στη διάρκεια του προγράμματος.

Ζητήθηκε από τους μαθητές να ξεφυλλίσουν όλα τα φύλλα εργασίας και **να γράψουν από μία ερώτηση πολλαπλών επιλογών** ώστε να **δημιουργηθεί ένα quiz** (ψηφιακό στο CD). Το quiz (Φ.Ε.10) δημιουργήθηκε, το παίξαμε σε ομάδες και κάθε ομάδα κέρδιζε πόντο για κάθε σωστή απάντηση.

Γενικά υπήρξε ικανοποίηση τόσο από μέρους των μαθητών όσο και από την Τ4Ε σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος. Ήταν ευχάριστο διάλειμμα από τη ρουτίνα του καθημερινού μαθήματος και συγχρόνως ενδιαφέρον, σύμφωνα με τα λόγια των μαθητών. Ήταν ενθουσιασμένοι όταν έφτιαχναν τον ψηφιακό εννοιολογικό χάρτη, όταν έφτιαχναν την αφίσα και περήφανοι όταν η **δουλειά τους δημοσιοποιήθηκε** (η αφίσα αναρτήθηκε στο διάδρομο του σχολείου και κάποιες από τις δραστηριότητες στο blog του σχολείου). Επίσης, το πρόγραμμα παρουσιάστηκε σε ανοιχτή εκδήλωση στη Δημοτική Βιβλιοθήκη της πόλης.

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα. Μία μικρή καθυστέρηση υπήρξε στην κατασκευή της αφίσας εξαιτίας της αδιαφορίας κάποιων από τους αδύναμους στα Αγγλικά μαθητές που δεν έγραψαν τα λόγια στη φιγούρα τους, παρόλο που μπορούσαν απλά να αντιγράψουν τις πληροφορίες σύμφωνα με τις οδηγίες που τους δόθηκαν. Το πρόβλημα λύθηκε τελικά αφού ανέλαβαν να τις ολοκληρώσουν κάποιοι συμμαθητές τους.

Επίσης παρατηρήθηκε δυσκολία στο να δημιουργήσουν ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών καθώς ήταν λίγοι αυτοί που τα κατάφεραν και χρειάστηκε να συμπληρωθεί το quiz από την υπεύθυνη εκπαιδευτικό.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Λόγω της χρονικής πίεσης το cloud με το key vocabulary έγινε από την εκπαιδευτικό. Θα ήταν όμως καλύτερα αν γινόταν στην τάξη από τους μαθητές ως επανάληψη του λεξιλογίου για εμπέδωση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ο γεωγραφικός άτλαντας των μαθητών.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

http://europa.eu/index_en.htm

<http://popplet.com/>

<https://tagul.com/>

Μπακάλη Στυλιανή, ΠΕ70

«Ο Πρασινούλης από τους κύκλους του πράσινου στις ταράτσες της Ευρώπης»

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε από τους 16 μαθητές της Ε΄ τάξης του 5^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ναυπλίου και διήρκεσε από το Σεπτέμβριο (2013) έως και τον Απρίλιο (2014). Στην εργασία αφιερώθηκαν οι 2 ώρες την εβδομάδα της Ευέλικτης Ζώνης και υπήρξε διαθεματική σύνδεση με άλλα μαθήματα. Η 1^η ενότητα της Γλώσσας «Ο φίλος μας το περιβάλλον» και η ενότητα «Ενέργεια» της Φυσικής. Επίσης συχνή σύνδεση με το πρόγραμμα γινόταν στην Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, όπου αναλύθηκαν οι έννοιες «Ενεργός πολίτης», «Συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων», «Πολίτες της Ελλάδας και της Ευρώπης» κ.ά. Στο μάθημα της Γεωγραφίας άμεσα σχετικό ήταν ό,τι αφορούσε βουνά, πεδιάδες, δάση, εθνικούς δρυμούς, υδάτινα και χερσαία οικοσυστήματα και τα κεφάλαια 42-43 «Οι χώρες και η σημασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Τέλος, την ώρα των Εικαστικών, οι μαθητές εκφράστηκαν μέσα από τις ζωγραφιές τους.

*Στη διάρκεια του προγράμματος ακολουθήθηκαν εναλλακτικά διάφορες μέθοδοι και τεχνικές διδασκαλίας. Η **Ομαδοσυνεργατική**, γιατί βοηθά να αναπτυχθεί η επικοινωνία ανάμεσα στα μέλη της ομάδας και ο κάθε μαθητής, με την ατομική προσφορά στο μέτρο των δυνατοτήτων του καθενός, στοχεύει σε ένα συλλογικό αποτέλεσμα. Η μέθοδος της **Ανάπτυξης Διαλόγου** ωθεί τους μαθητές να καταθέτουν τις απόψεις τους, πάντα σε αλληλεπίδραση με τις απόψεις των συμμαθητών τους. Η **Διαθεματική** μέθοδος, με την εμπλοκή πολλών μαθημάτων, συντελεί στο να αποκτούν οι μαθητές ολόπλευρη άποψη για το θέμα που επεξεργάζονται, αφού συνδυάζουν γνώσεις και πληροφορίες από διαφορετικές επιστήμες.*

Η **Στοχοκεντρική** προσέγγιση ήταν απαραίτητη, γιατί το πρόγραμμα «απλώθηκε» αρκετά και τα παιδιά ήταν αναγκαίο να εστιάζουν συχνά στο στόχο τους, που ήταν η ανάγκη διατήρησης και εξάπλωσης του πράσινου. Η αξιοποίηση του έντυπου υλικού (φυλλάδια του *Europe Direct*) και των εκπαιδευτικών πακέτων (**επιτραπέζια παιχνίδια** για την Ευρώπη). Η αξιοποίηση των **Νέων Τεχνολογιών** ως πηγή πληροφοριών αλλά και η χρήση εκπαιδευτικών λογισμικών. Η **φωτογράφιση** που θεωρείται πια απαραίτητος συνοδοιπόρος των μικρών εξερευνητών. Ομπρέλα όλων αυτών ήταν η **Βιωματική μέθοδος** και οι **Εργασίες Πεδίου**, γιατί οι μαθητές ήταν απαραίτητο να «βιώσουν» το στόχο τους, δηλαδή το πράσινο.

«Ο Πρασινούλης από τους κύκλους του πράσινου στις ταράτσες της Ευρώπης» ήταν ένα περιβαλλοντικό πρόγραμμα. Η χώρα μας, όπως και όλες οι νότιες Ευρωπαϊκές χώρες, είχε τα τελευταία χρόνια ραγδαία αύξηση στη χρήση κλιματιστικών σωμάτων. Όμως η ρύπανση δε γνωρίζει σύνορα, η περιβαλλοντική κρίση αγκαλιάζει ολόκληρο τον πλανήτη με γοργούς ρυθμούς. Ένα τέτοιο πρόβλημα όμως, όπως το περιβαλλοντικό, δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί μεμονωμένα. Η διαμόρφωση αυριανών πολιτών με περιβαλλοντική παιδεία και ισχυρό αίσθημα ευθύνης απέναντι στη φύση θεωρείται επιβεβλημένη. Οι μικροί μαθητές είναι καιρός να γνωρίσουν την οικογένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ανάγκη εφαρμογής από όλους τους Ευρωπαίους πολίτες των οδηγιών και των κανονισμών που αφορούν στο περιβάλλον, καθώς και να υιοθετούνται προοδευτικές πρακτικές αντιμετώπισης του κλιματισμού των κτιρίων, όπως οι πράσινες στέγες. Το πράσινο στις ταράτσες μας αποτελεί ασπίδα κατά της θερμικής αστικής νησίδας. Η επέκταση του πράσινου ξεκινά από την τάξη και ταξιδεύει στην Ευρώπη μέσα από δράσεις και παρεμβάσεις που διαμορφώνουν τους αυριανούς ενεργούς Ευρωπαίους πολίτες.

ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ

Να υιοθετήσουν οι μαθητές περιβαλλοντική συνείδηση.

Να κατανοήσουν πως κάθε χωριό και κάθε πόλη αποτελεί μέρος του συνόλου του ανθρωπογενούς και του φυσικού περιβάλλοντος.

Να αντιληφθούν την οικολογική, οικονομική και κοινωνική διάσταση του πράσινου.

Να γνωρίσουν τα βότανα και τα καλλωπιστικά φυτά του τόπου μας.

Να συνειδητοποιήσουν την πολυδιάστατη αξία ενός δάσους.

Να ενθαρρυνθούν να συμμετέχουν σε δημοκρατικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Να αναπτύξουν διαπραγματευτικές ικανότητες.

Να καλλιεργήσουν συναισθήματα προσωπικής και συλλογικής ευθύνης.

Να δράσουν συναινετικά στην αναζήτηση λύσεων.

Να μάθουν πώς να κινητοποιούν τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Να πληροφορηθούν οι μαθητές για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις χώρες που την αποτελούν.

Να έρθουν σε επαφή με τη νομοθεσία της χώρας μας και με τους κανονισμούς και τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Να αντιληφθούν την αναγκαιότητα της συνεργασίας μεταξύ των κρατών.

Να πληροφορηθούν για το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Natura 2000.

Να κατανοήσουν την έννοια και τη σημασία του βιοκλιματισμού.

Να καταλάβουν ότι οι πράσινες στέγες συντελούν στην επιβράδυνση της αστικής κλιματικής μεταβολής.

Να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για δράσεις και στρατηγικές που συντελούν σε ένα βιώσιμο περιβάλλον.

Να χρησιμοποιήσουν εκπαιδευτικά τις νέες τεχνολογίες.

Να επεξεργάζονται πληροφορίες από αξιόπιστες ιστοσελίδες.

Να λειτουργούν ομαδοσυνεργατικά.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1

Στόχος: Εισαγωγική διερεύνηση του θέματος - Οργάνωση πλάνου εργασίας - Δημιουργία πράσινης γωνιάς στην τάξη

Το περιβαλλοντικό πρόγραμμα ξεκίνησε με αφορμή την πρώτη ενότητα του μαθήματος της Γλώσσας, το οποίο αναφέρεται σε σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα. Εστιάσαμε στην προσφορά και την αξία του πράσινου κι αποφασίσαμε από κοινού με τους μαθητές να προχωρήσουμε σε δράσεις που στόχο θα είχαν την επέκταση του πράσινου. Δημιουργήσαμε στην τάξη μια πράσινη γωνιά φυτεύοντας γλάστρες με καλλωπιστικά φυτά που τα φροντίζαμε σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2

Στόχος: Ενεργός πολίτης: Ανάληψη πρωτοβουλιών– Φωτογραφίζω και παρεμβαίνω στη συνοικία

Περπατήσαμε στους δρόμους της συνοικίας, παρατηρήσαμε, καταγράψαμε και φωτογραφίσαμε γωνιές πρασίνου. Επιλέξαμε το πιο όμορφο πράσινο μπαλκόνι της συνοικίας και προσφέραμε στην

ιδιοκτήτρια και δημιουργό του έναν τιμητικό έπαινο και μια γλάστρα, ως συμβολικό δώρο. Επισκεφθήκαμε την πλατεία της συνοικίας αναζητώντας χώρους πρασίνου. Παρατηρήσαμε, καταγράψαμε, φωτογραφίσαμε και στη συνέχεια συζητήσαμε στην τάξη τα συμπεράσματά μας, τα οποία και μας οδήγησαν στην απόφαση υιοθέτησης ενός από τα δυστυχώς εγκαταλειμμένα παρτέρια της πλατείας έξω από το σχολείο. Αναζητήσαμε την αρμόδια αρχή, πήραμε τη σχετική άδεια και με προσωπική εργασία των μαθητών ένα εγκαταλειμμένο παρτέρι γέμισε με καλλωπιστικά φυτά και βότανα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3

Στόχος: Ενεργός πολίτης-Ενεργητική συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων

Μελετήσαμε τον αστικό χάρτη της πόλης μας και με το τρενάκι περιηγηθήκαμε σ' όλες τις γειτονιές καταγράφοντας τις παρατηρήσεις μας. Συντάξαμε μια επιστολή, όπου καταγράψαμε τις ιδέες και τις προτάσεις μας για το ποια σημεία της πόλης μας θα μπορούσαν να έχουν περισσότερο πράσινο και την παραδώσαμε στο Δήμαρχο.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4

Στόχος: Διεξαγωγή έρευνας - Υιοθέτηση προοδευτικών πρακτικών

Επιμένοντας στην αναγκαιότητα επέκτασης του πράσινου της πόλης, ερευνήσαμε την προσφορά των φυτών στον κλιματισμό των κτιρίων και με το διαδίκτυο «ταξιδέψαμε» στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Γνωρίσαμε τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναζητήσαμε τους λόγους για τους οποίους συνεργάζονται, συγκεντρώσαμε πληροφορίες για τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν στο περιβάλλον, τους σχετικούς κανονισμούς και επισκεφθήκαμε πόλεις με προβλήματα ρύπανσης και χώρες που υιοθετούν προοδευτικές πρακτικές σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος. Σταθήκαμε στο βιοκλιματισμό των κτιρίων και συγκεκριμένα στην πράσινη στέγη, αφού αποτελεί μια καινοτόμο πρακτική επέκτασης του πράσινου που ήταν και ο στόχος του προγράμματός μας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5

Στόχος: Πρόταση βιοκλιματικής στέγης

Οι μαθητές εικονογράφησαν βιοκλιματικά σπίτια, δημιούργησαν ένα σενάριο με τις ζωγραφιές και αυτό έγινε ένα ενημερωτικό spot (<https://www.youtube.com/watch?v=xc86c82-H8Y>).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 6

Στόχος: Η προστασία των δασών

Αξιοποιώντας ένα από τα προγράμματα του ΚΠΕ Καστρίου, επισκεφθήκαμε το δάσος της Μαλεβής στον Πάρνωνα, ένα από τα 51 Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης, με το μοναδικό στην Ευρώπη είδος δενδρόκεδρου, ενταγμένο στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Natura 2000.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος ήταν διάχυτος ο ενθουσιασμός των μαθητών, αλλά και η αποφασιστικότητά τους να δράσουν επιχειρηματολογώντας με πληροφορίες και γνώσεις που αποκόμιζαν από το πρόγραμμα. Με τη λήξη του προγράμματος ετοιμάσαμε μια παρουσίαση PowerPoint (περιλαμβάνεται στο CD), την οποία παρακολούθησαν οι γονείς των μαθητών. Επίσης οι μαθητές, αφού εικονογράφησαν κτίρια με πράσινες στέγες, δημιούργησαν ένα ψηφιακό σποτάκι με το λογισμικό Pow Toon.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μπιλιούρη Αργυρή (2011). *Μετανάστες χωρίς σύνορα*, Εκδόσεις Χριστόπουλος, Ναύπλιο

Φέρμελη Γεωργία - Χατζηκώστα Κλεοπάτρα (2002). *Οι πράσινες γωνιές της γειτονιάς μου*, Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης, Αθήνα

Ευρωπαϊκή Επιτροπή(2012). *Πάμε να εξερευνήσουμε την Ευρώπη*, Υπηρεσία Εκδόσεων ΕΕ, Λουξεμβούργο

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

- https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BD%CE%B7_%CF%83%CF%84%CE%AD%CE%B3%CE%B7
- <http://eepf.gr/el>
- http://europa.eu/kids-corner/index_el.htm
- https://en.wikipedia.org/wiki/Icelandic_turf_house
- <http://www.archello.com/en/project/meyer-children%E2%80%99s-hospital-florence>
- http://europa.eu/legislation_summaries/environment/air_pollution/l28159_el.htm
- <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=432>
- <http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sefe/sdfp/2010/Sideriloanna/attached-document-1277884177-829902-3260/2010sideri.pdf>

Μπιλιούρη Αργυρή, ΠΕ70

«Μετανάστες χωρίς σύνορα»

Οι μαθητές της Ε΄τάξης του 5ου Δημοτικού Σχολείου Ναυπλίου το σχολικό έτος 2011-2012 υλοποίησαν το πρόγραμμα «Μετανάστες χωρίς σύνορα» στο πλαίσιο της Ευέλικτης Ζώνης. Εκτός από το μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής και της Γεωγραφίας στο πρόγραμμα συνέβαλαν οι Νέες Τεχνολογίες, η Γλώσσα, τα Εικαστικά, η Λογοτεχνία.

*Το θέμα οργανώθηκε με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο **project**, ήταν εξ ολοκλήρου **βιωματικό**, με **μελέτες γραφείου** και **πεδίου**, υλοποιήθηκε με την απρόσκοπτη συμμετοχή των μαθητών και αξιοποίησε σύγχρονες τεχνικές διδασκαλίας **δημιουργική γραφή, χρήση ΤΠΕ, θέατρο, παιχνίδι, κ.α.***

Το πρόγραμμα ξεκίνησε ως περιβαλλοντικό project και οδηγήθηκε σε πρόγραμμα αγωγής του πολίτη. Του πολίτη που ζει σε έναν τόπο και δραστηριοποιείται σε αυτόν αλλά και του Ευρωπαίου πολίτη, ο οποίος έχει υποχρεώσεις αλλά και δικαιώματα καθώς είναι ενεργό μέλος μιας ευρύτερης οικογένειας.

ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ

Ειδικότερα μέσα από το πρόγραμμα επιδιώχθηκε οι μαθητές ...

Να γνωρίσουν τη διαφορά μεταξύ των χωρών της Ευρώπης και των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Να γνωρίσουν τις χώρες της Ευρώπης.

Να έρθουν σε επαφή με το Δίκαιο της Ε.Ε (συνθήκες, κανονισμούς, οδηγίες, συμβάσεις, εθνική νομοθεσία).

Να μάθουν να αναζητούν τη νομοθεσία.

Να κατανοήσουν την αξία της νομοθεσίας.

Να διερευνήσουν πόσο δεσμευτικό είναι το υπάρχον Δίκαιο για τις χώρες της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Να κατανοήσουν της διαδικασίας της μετανάστευσης των πουλιών (αιτίες που την προκαλούν, παράγοντες που την επηρεάζουν, αφετηρίες και προορισμοί).

Να κατανοήσουν την αναγκαιότητα της διατήρησης της βιοποικιλότητας.

Να συγκεντρώσουν πληροφορίες για συγκεκριμένα αποδημητικά πουλιά.

Να αναζητήσουν πληροφορίες για τις χώρες προορισμού.

Να μάθουν τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν τα πουλιά.

Να εκφράσουν με δημιουργικό τρόπο τις σκέψεις τους.

Να συσχετιστεί η μετανάστευση των πουλιών με τη μετανάστευση των ανθρώπων

Να πληροφορηθούν για τον τρόπο προστασίας των αποδημητικών πουλιών

Να γνωρίσουν το περιβάλλον ενός υγρότοπου.

Να προβληματιστούν για την εφαρμογή των διεθνών αποφάσεων αλλά και της εθνικής νομοθεσίας.

Να απολαύσουν μια παράσταση (κινηματογραφική ταινία) και να ευαισθητοποιηθούν από το θέμα της σχετικά με τα αποδημητικά πουλιά.

Να αξιοποιήσουν εργαλεία και εφαρμογές του Η/Υ.

Να συνεργαστούν.

Να πάρουν πρωτοβουλίες.

Να αναπτυχθεί γόνιμος διάλογος.

Να μάθουν πώς να μαθαίνουν.

Να εκφράσουν με δημιουργικό τρόπο τις σκέψεις τους.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1: «Γνωρίζω τον υγρότοπο»

Στόχος: Ενεργοποίηση μαθητών - Επαφή με το θέμα- Αξιοποίηση γνώσεων Φορέα - Χρήση ΤΠΕ- Καλλιέργεια εκφραστικότητας-

Οι μαθητές περπάτησαν στον υγρότοπο της Νέας Κίου και αναζήτησαν μαρτυρίες των «κατοίκων» του (χνάρια, κοχύλια, φωλιές, απομεινάρια τροφής), φωτογράφισαν, έπαιξαν παιχνίδια ρόλων. Η υπεύθυνη του ΚΠΕ Ν. Κίου τους μίλησε για την αξία της περιοχής, ως τόπος ξεκούρασης των μεταναστευτικών πουλιών. Η δημιουργία ταινίας στο Movie Maker (περιλαμβάνεται στο CD) πραγματοποιήθηκε με το πληροφοριακό και το φωτογραφικό υλικό, που συγκεντρώθηκε.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2: «Μαρτυρία ενός μετανάστη»

Στόχος: Κατανόηση της έννοιας μετανάστης - Συγκέντρωση πληροφοριών από μαρτυρίες για τη μετανάστευση των ανθρώπων

Οι μαθητές συζήτησαν για τη σημασία της λέξης μετανάστης, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι αλλά και τα μεταναστευτικά πουλιά. Μια μητέρα (αλλοδαπή) τους μίλησε για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ως μετανάστης αλλά και τους λόγους που την ανάγκασαν να φύγει από τη χώρα της.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3: «Τα προβλήματα των μεταναστών»

Στόχος: Ευαισθητοποίηση στα δικαιώματα των ανθρώπων- Γνωριμία με την ιστοσελίδα της Ε.Ε.- Αξιοποίηση λογοτεχνικών κειμένων

Συζήτηση για τους λόγους που μεταναστεύουν οι άνθρωποι, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν και τι θα πρέπει να εφαρμόζεται.

Αναζήτηση στην ιστοσελίδα της Ε.Ε. για νομοθεσία σχετικά με τη μετακίνηση των πολιτών της και των μη πολιτών και τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτή.

Ανάγνωση λογοτεχνικών με θέμα τη μετανάστευση, όπως «Το αστερόσπιτο», ώστε να αναδυθούν τα αίτια της μετανάστευσης και τα προβλήματα που προκύπτουν. Επίσης, λειτούργησε δανειστική βιβλιοθήκη που περιελάμβανε βιβλία με θέμα τη μετανάστευση.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4: «Δημιουργία χάρτη της Ε. Έ.»

Στόχος: Γνωρίζω την Ευρωπαϊκή Ένωση- Πολυγλωσσία- Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων

Στο μάθημα της Κ.&Π.Αγ. οι μαθητές μίλησαν για την Ευρωπαϊκή Ένωση με την τεχνική της ιδεοθύελλας. Οι γνώσεις τους ήταν πολύ λίγες έτσι δόθηκε ένα επιτραπέζιο παιχνίδι⁵ για να έρθουν σε επαφή και τους παρουσιάστηκε και η Γωνιά του Παιδιού⁶, ώστε στο σπίτι να έχουν πρόσβαση σε σχετικές πληροφορίες με παιγνιώδη τρόπο. Σχεδίασαν και χρωμάτισαν τον χάρτη της Ευρώπης και ζωγράφισαν μόνο τα κράτη που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συζήτησαν για τις διαφορές που έχει κάθε λαός με κριτήριο τη διαφορετική γλώσσα. Μίλησαν για τη δυσκολία επικοινωνίας

⁵ Ευρωπαϊκή Ένωση. Στον Αστερισμό της Ευρώπης, Εκδόσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής: Λουξεμβούργο.

⁶ http://europa.eu/kids-corner/index_el.htm, η διεύθυνση της επίσημης ιστοσελίδας της Ε.Ε, η οποία φιλοξενεί εκπαιδευτικά παιχνίδια για τη γνωριμία των παιδιών με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

αυτών των χωρών αλλά και την ανάγκη κοινής πορείας, ιδιαίτερα σε θέματα που ξεφεύγουν από τα κρατικά σύνορα. Συζήτησαν για την χρήση κοινής γλώσσας επικοινωνίας αλλά και την ανάγκη διατήρηση της εθνικής γλώσσας. Έγινε αναφορά στο μεταφραστικό τμήμα της Ε. Έ., που περιλαμβάνει όλες τις γλώσσες των χωρών μελών και δείχνει το σεβασμό προς την ιδιαιτερότητα κάθε λαού.

Αναζήτησαν στην επίσημη σελίδα της Ε.Ε τη λέξη άγρια πουλιά σε όλες τις γλώσσες των χωρών και τις κόλλησαν πάνω στο χάρτη.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5: «Τι λέει η Συνθήκη Schengen;»

Στόχος: Έννοια των συνόρων και ελεύθερη διέλευση

Ανάγνωση της συνθήκης από την ιστοσελίδα. Αναγνώριση στο χάρτη της Ευρώπης των κρατών που είναι μέλη της Ένωσης. Αυτοσχέδιοι διάλογοι των «πολιτών» που πάνε να περάσουν σύνορα χωρών εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκτός, για να καταλάβουν τα προνόμια και τις ευκολίες που παρέχει η συνθήκη. Τι γίνεται με τους μετανάστες; Ποιες αποφάσεις υπάρχουν για τα αποδημητικά πουλιά;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 6: « Ο χάρτης των μεταναστευτικών οδών»

Στόχος: Αναζήτηση πληροφοριών για τη μετανάστευση των πουλιών- Χρήση διαδικτύου- Ανάπτυξη δημιουργικού διαλόγου

Καταγραφή των περιοχών που εμπλέκονται στη μετανάστευση των πουλιών (από πού, προς τα πού, περιοχές που περνούν, που

πηγαίνουν) και δημιουργία χάρτη με τις μεταναστευτικές οδούς στην Ευρώπη(χρήση Google Earth). Συζήτηση για το ταξίδι, τους κινδύνους και υποθέσεις για πρακτικές προστασίας των πουλιών.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 7: « Παρακολούθηση κινηματογραφικής ταινίας»

Στόχος: Ευαισθητοποίηση σε κοινωνικά ή περιβαλλοντικά προβλήματα μέσω της τέχνης

1. Σε κινηματογραφική αίθουσα, οι μαθητές παρακολούθησαν την κινηματογραφική ταινία ελληνογαλλικής παραγωγής **«Ο Νικόστρατος, ο πελεκάνος»**. 2. Μετά την παρακολούθηση της ταινίας οι μαθητές στην τάξη απάντησαν σε ερωτήσεις: *Ποια ήταν η σκηνή που σου έκανε εντύπωση; Ποια σκηνή σε τάραξε, σε ευχαρίστησε, σε στενοχώρησε; Τι άλλο θα ήθελες να είχε γίνει; Πώς αντιλαμβάνεσαι της συνεργασία ανθρώπων των τεχνών (σκηνοθέτη, ηθοποιών, μουσικών) από διαφορετικούς τόπους; Πώς είναι δυνατόν να γίνεται αυτό;* 3. Οι μαθητές καλούνται να συμπληρώνουν έναν πίνακα με τα προσωπικά τους σχόλια. Στον πίνακα της τάξης καταγράφηκαν οι απαντήσεις. Τα κυριότερα σχόλια, και τα πιο πρωτότυπα αναρτώνται στη στήλη της κριτικής στην ιστοσελίδα του σχολείου μας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 8: «Οι Συνθήκες και οι Κοινοτικές Οδηγίες»

Στόχος: Η κατανόηση της ανάγκης κοινού νομοθετικού πλαισίου- Αναζήτηση πληροφοριών – Διεξαγωγή συμπερασμάτων

Αναζήτηση της νομοθεσίας της Ε.Ε. που αναφέρεται στην πανίδα της ηπείρου και ο τρόπος εφαρμογής της. Έγινε συζήτηση για τη NATURA 2000 και τη Σύμβαση Ramsar και τους στόχους των οργανισμών. Βρέθηκε η ελληνική νομοθεσία και συσχετίστηκε με τις Κοινοτικές Οδηγίες. Επισημάνθηκε η ανάγκη κοινής πολιτικής των χωρών για την προστασία του περιβάλλοντος γιατί η διαταραχή του τους επηρεάζει όλους. Οι μαθητές σημείωσαν βασικές πληροφορίες.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 9: «Το παιχνίδι μας: Η ένταξη των χωρών»

Στόχος: Αναζήτηση και καταγραφή σημαντικών πληροφοριών - Δημιουργική αξιοποίηση των αποκτηθέντων γνώσεων

Οι μαθητές προβληματίστηκαν για τον χρόνο ένταξης των χωρών στην Ε. Έ. Μπήκαν όλες μαζί; Υπάρχουν κάποια κριτήρια για να μπουν; Ποιος το αποφασίζει αυτό; Αναζητήθηκε ο χρόνος ένταξης των κρατών, η ιστορία δημιουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα πρόσωπα που διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο, τα κράτη που περιμένουν να μπουν, οι λόγοι επιδίωξης των κρατών να είναι μέλη αυτής της Ένωσης. Σχεδίασαν ένα παιχνίδι εισόδου των κρατών στην Ε. Έ. (δίνεται στο Παράρτημα), ζωγράφισαν τις σημαίες, τις χρονολογίες, ομαδοποίησαν τα κράτη ανά έτος εισόδου και το έπαιξαν.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 10: «Συγγραφή ιστορίας»

Στόχος: Αξιολόγηση των αποκτηθέντων στάσεων - Καλλιέργεια φαντασίας - Καλλιέργεια ενσυναίσθησης - Διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ Α: Οι μαθητές μετά την ολοκλήρωση της ανάγνωσης των λογοτεχνικών βιβλίων κλήθηκαν να ανακοινώσουν τις σκέψεις που έκαναν και τα συναισθήματα που ένιωσαν κατά την ανάγνωση των βιβλίων. Στη συνέχεια αναπτύχθηκε συζήτηση και εκφράστηκαν προβληματισμοί σχετικά με τα αίτια αλλά και τα αποτελέσματα της μετανάστευσης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ Β: Οι μαθητές κλήθηκαν να φανταστούν ότι είναι ένα από τα μεταναστευτικά πουλιά. Με οδηγό κάποιες ερωτήσεις (*Ενδεικτικά: Ποιο είναι; Από πού ξεκίνησε; Τι συνάντησε; Άλλοι πρωταγωνιστές; Σχέση με τον τόπο μας; Τι έγινε;*) έπρεπε σε ομάδες να δώσουν μια ιστορία. ... Διάλεξαν μία από τις ιστορίες, την εικονογράφησαν και την τιτλοφόρησαν «Ο Φλα, ο Μίνγκο και η Ελπίδα» (περιλαμβάνεται στο CD)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 11: «Δημιουργία εντύπου»

Στόχος: Αξιολόγηση αποκτηθέντων γνώσεων- Ανάπτυξη μεταγνωστικών δεξιοτήτων - Παρουσίαση εργασίας- Παραγωγή γραπτού λόγου-Δημοσιοποίηση εργασίας

Οι μαθητές πρότειναν να γράψουν κάπου τις σημαντικές πληροφορίες που συγκέντρωσαν για το θέμα για να τις έχουν. Έτσι

συστάθηκε Ομάδα Σύνταξης, η οποία καθόρισε ποιες έννοιες θα περιελάμβανε το έντυπο, ξαναέγραψαν τις πληροφορίες με προσεγμένη σύνταξη και βιβλιογραφικές αναφορές, επέλεξαν τις φωτογραφίες και δόθηκε στο τυπογραφείο για να τυπωθεί σε φυλλάδιο («Μετανάστες χωρίς σύνορα» περιλαμβάνεται στο CD). Το Γραφείο Europe Direct του Ναυπλίου το ανατύπωσε και το διαθέτει.

Την 9^η Μαΐου 2012 έγινε παρουσίαση της εργασίας στους γονείς.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε στην εποχή που εμφανίστηκαν οι πρώτες οικονομικές δυσκολίες στη χώρα μας και εμφανίστηκαν τα πρώτα σύννεφα στις σχέσεις μας με την Ε. Έ.. Κατά συνέπεια υπήρχε δυσπιστία και αρνητική στάση(γονείς, άλλους εκπαιδευτικούς) ως προς την πρακτική αξία της υλοποίησης του προγράμματος. Όμως αποδείχτηκε ότι τέτοια προγράμματα είναι απαραίτητα γιατί πληροφορούν, προβληματίζουν και διευρύνουν την οπτική θέασης των καταστάσεων. Μέσα από αυτό έμαθαν πολλά όχι μόνο οι μαθητές αλλά και οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς. Το επιτραπέζιο παιχνίδι αλλά και τα online εκπαιδευτικά παιχνίδια βοήθησαν πολύ στον εμπλουτισμό των γνώσεων για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στη διαμόρφωση δημοκρατικής συμπεριφοράς, προβληματισμένης στάσης για κοινωνικά προβλήματα, ενεργητικής συμμετοχής στα κοινά, ανάληψης πρωτοβουλιών, έπαιξε κυρίαρχο ρόλο η βιωματική εμπλοκή των μαθητών, οι οποίοι αναζητούσαν κάτι νέο μόνοι τους και δημιούργησαν νέα πράγματα (ταινία, παιχνίδι, ιστορία, έντυπο) πάνω σε αυτό.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Είναι ορατό το θετικό αποτέλεσμα της εργασίας από τον προβληματισμό των μαθητών για τη συνεργασία των λαών, την αύξηση του ενδιαφέροντός τους για την Ευρώπη και την αναζήτηση περισσότερων πληροφοριών για αυτήν. Επίσης αν και ήταν ένα πρόγραμμα μεγάλης διάρκειας (8 μήνες), δεν κούρασε τους μαθητές γιατί υπήρχε εναλλαγή στις προσεγγίσεις και οι μαθητές αντιμετώπιζαν κάθε φορά μια πρόκληση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βοϊκλής Γ., *Το στοίχημα των παιδιών της Ευρώπης*, Άγκυρα, Αθήνα, 1994
Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Στον αστερισμό της Ευρώπης*, 2011
Καθημερινή, *Επτά ημέρες*, Αφιέρωμα Αποδημητικά πουλιά, τεύχ. 10
Αθήνα, 2000
ΚΠΕ Ν. Κίου, *Με τα φτερά του γλάρου*, Ν. Κίος, 2011
Ματσαγγούρας Η., *Στρατηγικές διδασκαλίας*, Β'τ., Gutenberg, 2007
Μπατσιάρης Π.- Φραντζή Α., *Το ταξίδι του κότσυφα*, Καλειδοσκόπιο, Αθήνα, 2001
Frey K., *Η μέθοδος "project"*, Αφοί Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη, 1986
Χρυσαφίδης Κ., *Βιωματική – Επικοινωνιακή Διδασκαλία*, Gutenberg, Αθήνα, 2003

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

http://europa.eu/index_el.htm

<http://www.minenv.gr>

<http://www.ornithologiki.gr>

<http://ramsar.wetlands.org>

<http://el.wikipedia.org/>

Μαρία Μπισμπίκη, ΠΕ70

«Ο λύκος και η καφέ αρκούδα

απειλούμενα είδη στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης »

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε στο 5^ο Δημοτικό Σχολείο Άργους από την Ε' τάξη, το σχολικό έτος 2014-2015. Ο αριθμός των μαθητών ήταν 21. Τα εμπλεκόμενα μαθήματα ήταν: Εικαστικά, Γλώσσα, Γεωγραφία, ΤΠΕ. Ώρες υλοποίησης του προγράμματος 11.

*Για την πραγματοποίηση του προγράμματος επιλέχθηκε η **χρήση του διαδικτύου** για να βρούμε ό,τι έχει σχέση με τον λύκο και την καφέ αρκούδα καθώς και το νομικό πλαίσιο προστασίας τους που ισχύει στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση προκειμένου τα ζώα αυτά να μην εξαφανιστούν. Επίσης ασχοληθήκαμε με τη **συγγραφή παραμυθιού** σχετικό με τη σχέση ανθρώπου-καφέ αρκούδας και λύκου καθώς και με τη δημιουργία αφισών, την εικονογράφηση του παραμυθιού μας και παιγνίδι γνώσεων που αφορούσε γνωριμία με το ευρωπαϊκό ιδεώδες.*

Το θέμα που επιλέξαμε είναι περιβαλλοντικό. Το πρόγραμμα συνδέθηκε με την Ευρωπαϊκή Ένωση όταν επιδιώξαμε να μάθουμε τη στάση των υπόλοιπων ευρωπαϊκών χωρών όσον αφορά τη διάσωση της καφέ αρκούδας και του λύκου καθώς και τη νομοθεσία που ισχύει σ' αυτές και κατά πόσον εφαρμόζεται η νομοθεσία .

ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ

Οι μαθητές να γνωρίσουν τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να έρθουν σε επαφή με την εθνική αλλά και την ευρωπαϊκή νομοθεσία και κουλτούρα που αφορά τα απειλούμενα ζώα.

Να ευαισθητοποιηθούν απέναντι στα πλάσματα του πλανήτη μας

Να γνωρίσουν την ιδιαίτερη αξία της καφέ αρκούδας και του τόσο παρεξηγημένου λύκου στην εξέλιξη της ζωής και της σπουδαιότητας τους όσον αφορά την τροφική αλυσίδα.

Να μάθουν τους τρόπους προστασίας των ζώων.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1

Έχοντας ως βασικό εργαλείο τον υπολογιστή τα παιδιά έμαθαν να βρίσκουν πληροφορίες με τη βοήθεια τη δική μου και να επιλέγουν ποιες από αυτές είναι απαραίτητες και ποιες όχι αποκτώντας κριτική σκέψη απέναντι στην πληροφορία (www.callisto.gr , www.eu. www.natura2000.org).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2

Η ενασχόληση των παιδιών για την λογοτεχνία ήταν το έναυσμα για τη γραφή παραμυθιού. Κατά τη διάρκεια του γλωσσικού μαθήματος και της Φιλαναγνωσίας τα παιδιά συνεργάστηκαν και δημιούργησαν ένα παραμύθι με θέμα τη σχέση ενός κοριτσιού με τα ζώα του δάσους και τίτλο «Μια παράξενη φιλία».

Σε συνεργασία με την καθηγήτρια των Εικαστικών το παραμύθι εικονογραφήθηκε.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3

Η ομάδα των παιδιών που είχε ταλέντο στη ζωγραφική, παράλληλα με τα παιδιά που έγραφαν, ζωγράφιζαν τις σημαίες της Ε.Ε. Την ώρα των Εικαστικών έφτιαξαν ένα δέντρο με τις σημαίες των κρατών – μελών καθώς και τις αφίσες για το πρόγραμμα.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης του προγράμματος τα παιδιά γνώρισαν τις χώρες της Ε.Ε.. Συνδέθηκαν με αξιόπιστες ευρωπαϊκές ιστοσελίδες, έπαιξαν, ευαισθητοποιήθηκαν σε περιβαλλοντικά θέματα που αφορούν όχι μόνο την Ελλάδα αλλά και τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε.. Έμαθαν για τις οργανώσεις που ασχολούνται με τη διάσωση της αρκούδας και του λύκου και πρότειναν τρόπους να διασωθούν τα απειλούμενα ζώα του πλανήτη μας. Τέλος κατάλαβαν ότι εκτός από Έλληνες πολίτες είναι και πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι γονείς επίσης μου εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την ενασχόληση των παιδιών τους με το πρόγραμμα Teachers4Europe και τις γνώσεις που απέκτησαν μέσα από αυτό αλλά και τον ενθουσιασμό τους καθώς τα παιδιά τους τούς μετέδιδαν με ιδιαίτερη χαρά ό,τι δημιουργούσαν ή έβλεπαν ή μάθαιναν από το διαδίκτυο για τον λύκο, την καφέ αρκούδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

«Επτά ημέρες», Αφιέρωμα στα απειλούμενα ζώα του δάσους, Εφημερίδα Καθημερινή, 1997

www.arcturos.gr

Σαμπρή Μαρίκα, ΠΕ05 Γαλλικών

**«Όσα τα μνημεία μας διδάσκουν:
το χθες, το σήμερα και το αύριο...»**

Η εργασία υλοποιήθηκε με 24 μαθητές της ΣΤ' τάξης του Δημοτικού Σχολείου Ασκληπείου σε 12 διδακτικές ώρες και εμπλέκονται τα μαθήματα των Γαλλικών, της Γλώσσας, της Γεωγραφίας, της Ιστορίας και των Εικαστικών.

*Επιλέξαμε να προσεγγίσουμε το θέμα με τη βιωματική μέθοδο, επιδιώκοντας να ενεργοποιηθούν οι μαθητές μέσα από την έρευνα, τη χρήση ΤΠΕ, την εργασία πεδίου, την παρατήρηση και τις συζητήσεις μέσα στην τάξη, όπου έμφαση, τελικά, δόθηκε στις συναισθηματικές αντιδράσεις των παιδιών, όπως αυτές εκφράζονται με καλλιτεχνική δημιουργία (ζωγραφική, κατασκευές, χρήση εφαρμογών στον Η/Υ και παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού) ή γραπτή έκφραση (σύνταξη επιστολής). Όλα τα παραπάνω υπαγορεύθηκαν από την ίδια τη φύση του θέματος: η **πολιτιστική ταυτότητα** μέσα στα πλαίσια της ΕΕ δε μπορεί παρά να είναι η καλλιέργεια συνειδήσεων και στάσεων, άρα συνδυασμός εμπειρίας και εκπαίδευσης*

Το πρόγραμμα που εκπονήθηκε ασχολήθηκε με την πολιτιστική κληρονομιά όπως αυτή προσεγγίζεται, αναδεικνύεται και προφυλάσσεται από προγράμματα και δράσεις της ΕΕ.

ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ

... κατανόηση και χρήση λεξιλογίου της γαλλικής γλώσσας σχετικά με τις χώρες και τα μνημεία της Ε.Ε

... ικανότητα εντοπισμού των χωρών της Ε.Ε. στο χάρτη

... χρήση Η/Υ (αναζήτηση συγκεκριμένων πληροφοριών στο διαδίκτυο, χρήση διαδικτυακών εφαρμογών και προγραμμάτων του Η/Υ, πλοήγηση και αναζήτηση πληροφοριών σε επίσημο διαδικτυακό τόπο)

... σύνταξη επίσημης επιστολής για την υπεράσπιση μιας θέσης με επιχειρήματα και διατύπωση προτάσεων για την υλοποίηση μιας ιδέας

... ευαισθητοποίηση στην αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς και τη διατήρησή και ανάδειξή της

... πραγματοποίηση ομαδικής εργασίας στο σχολείο με σεβασμό στη διαφορετικότητα και τη συνεργασία.

... καλλιέργεια δεξιοτήτων ενεργού πολίτη

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1: «Ας χρωματίσουμε την Ευρώπη»

Στόχος: Γνωριμία με τις χώρες της Ευρώπης και τη θέση τους στο χάρτη – Αναγνώριση των χρωμάτων και των χωρών στα γαλλικά

Οι μαθητές χρωματίζουν στο χάρτη τις διάφορες χώρες της Ευρώπης χρησιμοποιώντας τα χρώματα που τους υποδείχθηκαν στο φύλλο εργασίας (Φ.Ε. 3Α), το οποίο συντάχθηκε στα γαλλικά. Εργάζονται ανά τετράδες, αν και ο κάθε μαθητής έχει το δικό του φύλλο εργασίας. Χρησιμοποιούν τα βιβλία της Γεωγραφίας και ένα μεγάλο πολιτικό χάρτη της Ευρώπης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2: « Πολιτιστική Κληρονομιά είναι...»

Στόχος: Χρήση λεξικών, κατανόηση του όρου «πολιτιστική κληρονομιά»

Οι ομάδες αναζητούν τον ορισμό των λέξεων «πολιτισμός», «πολιτιστικός» και «κληρονομιά» και κάθε ομάδα προτείνει το δικό της ορισμό για τον όρο «πολιτιστική κληρονομιά» (Φ.Ε. στο CD). Γίνεται διασταύρωση με τον όρο όπως περιγράφεται στο δικτυακό τόπο της UNESCO αλλά και στον επίσημο δικτυακό τόπο της Ε.Ε. (όπου αναζητούνται και οι χώρες που ανήκουν στην Ε.Ε.).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3: «Η UNESCO και οι χώρες της Ε.Ε.»

Στόχος: Αναζήτηση συγκεκριμένων πληροφοριών μέσω μηχανής αναζήτησης. Χρήση λεξιλογίου (γαλλικά)

Οι μαθητές εργάζονται στους Η/Υ ανά ομάδες και, αναζητώντας πληροφορίες μέσω μηχανής αναζήτησης, αντιστοιχούν μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς με τις χώρες τους (τις χώρες της Ε.Ε.). Συμπληρώνουν κάρτες με στοιχεία του κάθε μνημείου (χώρα, πόλη, έτος δημιουργίας, κλπ). Κάθε ομάδα παρουσιάζει τα μνημεία του φύλλου εργασίας 11.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4: «Ο χάρτης πολιτιστικής κληρονομιάς της ΕΕ»

Στόχος: Συγκέντρωση και οπτικοποίηση του υλικού

Οι μαθητές φτιάχνουν κατά προσέγγιση το χάρτη της Ε.Ε. σε χαρτί (περίπου 2μ. μήκος) και τον χρωματίζουν. Από κάθε ομάδα συμμετέχουν 2 παιδιά. Οι υπόλοιποι σχεδιάζουν και κόβουν τα 12

αστέρια της Ε.Ε. Τοποθετούν στο χάρτη τις καρτέλες των μνημείων στην αντίστοιχη χώρα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5: «UNESCO – Europa Nostra – Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς – Ημέρες Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς»

Στόχος: Διεξαγωγή συμπερασμάτων για την αξία των μνημείων των χωρών της ΕΕ, κατανόηση κειμένου κριτήριων της UNESCO για τα μνημεία παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

Οι μαθητές συζητούν τα κοινά στοιχεία των μνημείων με τα οποία ασχολήθηκαν. Αναζητούν δράσεις της Ε.Ε. σχετικές με την πολιτιστική κληρονομιά. Πρώτη επαφή με τα κριτήρια βράβευσης-αναγνώρισης της αξίας των μνημείων. Κάθε ομάδα επιλέγει τα κριτήρια που πιστεύει ότι ο αρχαιολογικός χώρος του Ασκληπιείου συγκεντρώνει κατά την UNESCO. Ακολουθεί συζήτηση με βάση φύλλο εργασίας (Φ.Ε 12) που προτείνει κτήρια που θα μπορούσαν (ή όχι) να χαρακτηριστούν ως μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 6: «Το παρόν και το μέλλον ενός μνημείου»

Στόχος: Κατανόηση κειμένου, συζήτηση, κριτική σκέψη, αξιοποίηση επίκαιρου συμβάντος

Δίνονται στους μαθητές τα φύλλα εργασίας στο οποία εργάστηκαν. Με αναφορά στο δικτυακό τόπο της UNESCO επιβεβαιώνουμε ή απορρίπτουμε τις απαντήσεις που έδωσαν. Μελετούμε τα

αντίστοιχα κριτήρια της EUROPA NOSTRA και του Σήματος Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Τα παιδιά μελετούν την ιστορικότητα του κτιρίου του Πολυτεχνείου στην Αθήνα και βλέπουν φωτογραφίες του κτιρίου με graffiti (πρόσφατο συμβάν). Καταγράφουν την άποψή τους σε σύντομη απάντηση αιτιολογώντας την (Φ.Ε. στο CD).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 7: «Ας γνωρίσουμε το Ασκληπιείο»

Στόχος: Ενημέρωση για την ιστορία του ιερού του Ασκληπιείου και του Θεάτρου, χρήση σημειωματάριου

Επίσκεψη στο χώρο του Ασκληπιείου και ξενάγηση από αρχαιολόγο. Οι μαθητές συμπληρώνουν ερωτηματολόγιο πολλαπλής επιλογής (με στοιχεία της ιστορίας του μνημείου) πριν και μετά την επίσκεψη (Φ.Ε. στο CD).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 8: «Ζωγραφίζουμε την ιστορία του Ασκληπιείου»

Στόχος: Εικονογράφηση σημαντικών στιγμών μιας ιστορίας
Ανακοινώνεται η δημιουργία περίληψη της ιστορίας του αρχαιολογικού χώρου (χρονολογία δημιουργίας του, σκοπός, πρώτες ανασκαφές κλπ.) με εικόνες και κάθε ομάδα αφού κρατά σημειώσεις, «ζωγραφίζει» κάποια «στιγμή» αυτής της ιστορίας. Η τάξη επιλέγει τις καλύτερες .

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 9: «Απεικόνιση» της εργασίας μας

Στόχος: Αξιοποίηση ψηφιακών εφαρμογών για σύννεφα λέξεων

Από τα κείμενα των κριτηρίων της EUROPA NOSTRA και του Σήματος Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς «βρίσκουμε» τις λέξεις-κλειδιά με τη βοήθεια των διαδικτυακών εφαρμογών (WORDLE & tagul). Η τάξη επιλέγει τα καλύτερα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 10: «Και τώρα;...»

Στόχος: Ο μαθητής ως ενεργός πολίτης - Σύνταξη επίσημης επιστολής με στόχο την προβολή επιχειρημάτων και την υποβολή προτάσεων

1. Η τάξη μέσα από συζήτηση αποφασίζει τα κύρια σημεία επιστολής που θα συντάξει για να προταθεί η υποψηφιότητα του χώρου του Ασκληπιείου για το Σήμα της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Προτείνονται δράσεις εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
2. Προτείνεται υλικό για την ταινία (movie – maker) που θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά σε κάθε στάδιο της εργασίας και ήταν σε θέση, όταν τους ζητήθηκε, να διατυπώσουν την άποψή τους με επιχειρήματα όπως φάνηκε στη δραστηριότητα με το κτήριο του Πολυτεχνείου αλλά και τη σύνταξη της τελικής επιστολής και τη δημιουργία της ταινιούλας (movie maker).

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ο χρόνος για την υλοποίηση της εργασίας αποδείχθηκε περιορισμένος, γεγονός που πιθανόν να μην επέτρεψε στο μέγιστο βαθμό την εμπέδωση από μέρους όλων των μαθητών. Η καλλιέργεια στάσεων και συμπεριφορών είναι μία χρονοβόρα διαδικασία και απαιτεί συχνή ανατροφοδότηση και μεγάλη ποικιλία δραστηριοτήτων, πράγμα που είναι αδύνατον σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα. Επίσης ο περισσότερος χρόνος θα επέτρεπε καλύτερη οργάνωση έτσι ώστε να γίνει προσπάθεια να υλοποιηθούν και κάποιες από τις προτάσεις των παιδιών για εκπαιδευτικά προγράμματα στο μουσείο και τον αρχαιολογικό χώρο του Ασκληπιείου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, EACEA, Eurydice, 2012. *Αναπτύσσοντας Βασικές Ικανότητες στο Σχολείο στην Ευρώπη. Προκλήσεις και Ευκαιρίες Πολιτικής. Έκθεση Ευρυδίκη*. Λουξεμβούργο: Γραφείο Δημοσιεύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μπαμπινιώτης Γ., 1998, *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*, Αθήνα, ΚΕΝΤΡΟ ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ ΕΠΕ

Frey K.(1986). *Η «Μέθοδος Project»*, Θεσσαλονίκη, Εκδοτικός Οίκος Αδερφών Κυριακίδη Α.Ε.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

<https://el.wikipedia.org>

www.unesco-hellas.gr

www.europanostra.org

<http://europa.eu>

Ταμπάκη Σοφία, ΠΕ70

«Γνωρίζοντας καλύτερα την Ευρωπαϊκή Ένωση»

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε στο Δημοτικό Σχολείο Δρεπάνου με τους 13 μαθητές της Ε΄ τάξης το σχολικό έτος 2013-2014.

Βασικός σκοπός του προγράμματος ήταν να αποκτήσουν οι μαθητές βασικές γνώσεις για την «Ευρώπη» και την «Ευρωπαϊκή Ένωση», καθώς και την έννοια του σεβασμού και της αποδοχής των διαφορετικών λαών της. Επίσης, οι μαθητές με την παιδαγωγική αξιοποίηση εργαλείων των Νέων Τεχνολογιών (εκπαιδευτικό λογισμικό, λογισμικό γενικής χρήσης, λογισμικό πολυμέσων, διαδίκτυο), αλλά και συμβατικού υλικού (βιβλία, χάρτες) γνώρισαν καλύτερα την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον πολιτισμό, την ιστορία, τις γλώσσες, συγκέντρωσαν πληροφορίες για τους βασικούς θεσμούς και τις λειτουργίες της, καλλιέργησαν την κριτική τους σκέψη και μίλησαν για τη συνεργασία και την αλληλεγγύη.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1

Οι μαθητές και οι μαθήτριες διάβασαν βιβλία, παρατήρησαν αφίσες, εικόνες, φωτογραφικό υλικό από βιβλία, συζήτησαν, αντάλλαξαν εμπειρίες, προβληματισμούς και πληροφορίες για την Ευρώπη.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2

Παρακολούθηση βίντεο από το διαδίκτυο σχετικά με το μύθο της αρπαγής της Ευρώπης και συζήτηση για την Ευρώπη χθες και σήμερα. <http://www.youtube.com/watch?v=OOFiR6ewGiE>

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3

Μετάβαση των μαθητών στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης http://europa.eu/index_el.htm. Αναζήτηση της ιστορίας της και των κυριότερων σταθμών της πορείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4

Μέσω της ιστοσελίδας http://europa.eu/abc/european_countries/indexel.html οι μαθητές επισκέφθηκαν οποιαδήποτε από τις 28 χώρες-μέλη της Ε.Ε. επιθυμούσαν, ώστε να αντλήσουν πληροφορίες για τη χώρα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5

Συμπλήρωση Φύλλων Εργασίας (δίνονται στο Παράρτημα) σχετικά με τις πρωτεύουσες της Ευρώπης, τα αξιοθέατα, τις σημαίες τους, τη σημαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 6

Ακρόαση από τους μαθητές, των ύμνων των χωρών της Ευρώπης και του ύμνου της Ε.Ε.. Συζήτηση για την επιλογή του συγκεκριμένου μουσικού κομματιού για ύμνος της Ε. Έ. Επίσης, αναπτύχθηκε συζήτηση σχετικά με τη διαφορά κράτους και ένωσης

κρατών και τα πλεονεκτήματα ή τα μειονεκτήματα κάθε περίπτωσης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 7

Μέσω της Wikipedia, κάθε ομάδα μαθητών αναζήτησε πληροφορίες και εξερεύνησε μερικά από τα όργανα της Ε.Ε.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 7

Το πρόγραμμα παρουσιάστηκε στην ολομέλεια της τάξης, αλλά και στους μαθητές των μεγάλων τάξεων του σχολείου.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Θεωρώ ότι οι μαθητές εξοικειώθηκαν με τις έννοιες *Ευρώπη* και *Ευρωπαϊκή Ένωση* και το περιεχόμενό τους, γεγονός που φάνηκε από την επιτυχή συμπλήρωση των Φύλλων Εργασίας 1,2,4,5,6,8, τα οποία δίνονται στο Παράρτημα.

«Ταξιδεύοντας με τους ήρωες των Μυκηναϊκών χρόνων»

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε με τους 18 μαθητές της Γ΄ Τάξης του 5ου Δημοτικού Σχολείου Ναυπλίου. Τα μαθήματα που πλαισίωσαν το πρόγραμμα ήταν η Ιστορία, η Τοπική Ιστορία, η Μελέτη Περιβάλλοντος, η Αισθητική και η Θεατρική Αγωγή.

Το πρόγραμμα «Ταξιδεύοντας με τους ήρωες των Μυκηναϊκών Χρόνων» είχε ως στόχο οι μαθητές της Γ΄τάξης του 5ου Δημοτικού Σχολείου Ναυπλίου με αφορμή το Μυκηναϊκό Πολιτισμό που διδάσκονται στην Ιστορία τους, να γνωρίσουν την Ε.Ε. μέσω της αξίας που υπερασπίζεται η Ε.Ε. για την ανάδειξη και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι μέθοδοι που εφαρμόστηκαν ήταν η ομαδοσυνεργατική, το παιχνίδι ρόλων καθώς και οι επισκέψεις ή ξεναγήσεις.

Παράλληλος στόχος ήταν να ευαισθητοποιηθούν τα παιδιά πάνω σε θέματα διαφορετικότητας πολιτισμών, να γνωρίσουν τα δικαιώματά τους ως μέλη μιας κοινότητας κι έτσι να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων ως ενεργοί πολίτες.

ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ

1. Οι μαθητές να γνωρίσουν τις χώρες - μέλη της Ε.Ε. καθώς και τον τρόπο με τον οποίο οι πολίτες αξιοποιούν τα δικαιώματα της Νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης .
2. Οι μαθητές μέσω της συνεργατικής εργασίας να κατανοήσουν τη διαφορετικότητα του άλλου.
3. Οι μαθητές να μάθουν για οργανισμούς ή αποφάσεις της Ε.Ε. που μπορούν να επηρεάσουν την τοπική τους ιστορία.

4. Να γνωρίσουν βασικά στοιχεία της καθημερινής ζωής και της κοινωνικής οργάνωσης των Μυκηναίων
5. Να κατανοήσουν τη σημασία των αρχαιολογικών ευρημάτων
6. Να ασκηθούν στην παρατήρηση και περιγραφή αρχαιολογικών ευρημάτων
7. Να κατακτήσουν αρχαιολογικούς όρους
8. Να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και την ανάγκη προστασίας των καταλοίπων του παρελθόντος

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Για την υλοποίηση του προγράμματος, πραγματοποιήθηκαν οι εξής δραστηριότητες:

1. Παιχνίδια γνωριμίας με την Ε.Ε. από τη «Γωνιά του Εκπαιδευτικού"
2. Ανάγνωση του παραμυθιού της Λήδας Βαρβαρούση με τίτλο: «Τ' αστέρια της Ευρώπης» και συζήτηση πάνω σε αυτό.
3. Άντληση πληροφοριών σχετικές με τη νομοθεσία της Ε.Ε. σχετικά με τα ιστορικά μνημεία από το διαδίκτυο (wikipedia, europedirect, consilium.europa.eu)
4. Γνωριμία με γνωστά μνημεία των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποτελούν σύμβολα του Ευρωπαϊκού Πολιτισμού όπως: το Κολοσσαίο ή ο Πύργος του Άιφελ .
5. Επισκέψεις και ξενάγηση σε αρχαιολογικούς χώρους της Μυκηναϊκής Εποχής στην πόλη του Ναυπλίου αλλά και στην ευρύτερη περιοχή, Μυκήνες, Δενδρά, Τίρυνθα

6. Παραγωγή θεατρικού κειμένου από τους μαθητές που αφορά στο ρόλο των μυκηναϊκών ευρημάτων για το σύγχρονο κόσμο

7. Παρουσίαση του προγράμματος σε ανοιχτή εκδήλωση.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Οι μαθητές ανέλαβαν την πρωτοβουλία να δημιουργήσουν δικούς τους θεατρικούς διαλόγους και να τους παρουσιάσουν στο κοινό για να αναδείξουν τις δυνατότητες που δίνει σήμερα η Ευρωπαϊκή Νομοθεσία σχετικά με την προστασία αρχαιολογικών μνημείων.

Γονείς και μαθητές, ενημερώθηκαν για προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εξασφαλίζουν τη χρηματοδότηση πρωτοβουλιών και έχουν να κάνουν με την ανάδειξη παραμελημένων αρχαιολογικών χώρων. Στο τέλος στους γονείς παρουσιάστηκε το πρόγραμμα με προσκεκλημένο ομιλητή έναν αρχαιολόγο.

Στείλαμε αίτημα στην Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας για να μας επιτρέψει να αναλάβουμε πρωτοβουλία έτσι ώστε να καθαρίσουμε τους μυκηναϊκούς τάφους της πόλης από τα μπάζα και τα σκουπίδια. Κοινοποιήσαμε την δράση μας με ένα άρθρο στην ιστοσελίδα του σχολείου μας καθώς και στην τοπική εφημερίδα : «Ο Αναγνώστης»

Παρουσιάσαμε τη δράση μας και στην εκδήλωση παρουσίασης προγραμμάτων της Δράσης T4E της ομάδας της Ambassador Μπιλιούρη Αργυρής.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Θα θέλαμε να υλοποιηθεί η πρότασή μας για εθελοντικό καθαρισμό του αρχαιολογικού χώρου και η δράση μας για ανάδειξη του χώρου να έχει αποτελέσματα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το Παράρτημα περιλαμβάνει 14 Φύλλα Εργασίας, που δημιουργήθηκαν από τους εκπαιδευτικούς για τις ανάγκες των προγραμμάτων τους: την αξιολόγηση των γνώσεων, την ανατροφοδότηση του προγράμματος, την ανάπτυξη της δημιουργικής έκφρασης των μαθητών. Τα περισσότερα είναι γενικού περιεχομένου σχετικά με την Ε.Ε. και δύο αφορούν συγκεκριμένη θεματική. Επίσης, αξιοποιείται η Αγγλική και η Γαλλική γλώσσα σε κάποια από αυτά. Προτείνεται παιχνίδι μνήμης στην κατασκευή του οποίου απαιτείται η συμμετοχή των μαθητών. Επιπρόσθετα, το Quiz (Φ.Ε 10) και το Σταυρόλεξο (9 Α) βρίσκονται σε ψηφιακή μορφή στο CD

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1- Ευρώπη, κράτη και πρωτεύουσες

1. Συμπλήρωσε τις πρωτεύουσες των κρατών της Ευρώπης.

Αλβανία	Λευκορωσία
Αυστρία	Λιθουανία
Βέλγιο	Λουξεμβούργο
Βουλγαρία	Μ. Βρετανία
Γαλλία	Νορβηγία
Γερμανία	Ολλανδία
Γιουγκοσλαβία	Ουκρανία
Δανία	Ουγγαρία
Ελβετία	Πολωνία
Ελλάδα	Πορτογαλία
Εσθονία	Σκόπια
Ιρλανδία	Ρουμανία
Ισλανδία	Ρωσία
Ισπανία	Σλοβακία
Ιταλία	Σλοβενία
Κροατία	Σουηδία
Λετονία	Τουρκία (ευρωπαϊκή)

2. Συμπλήρωσε στον πίνακα την ευρωπαϊκή πρωτεύουσα από την οποία περνάει ο ποταμός...

ΠΟΤΑΜΟΣ	ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ
ΣΗΚΟΥΑΝΑΣ	
ΤΑΜΕΣΗΣ	
ΤΙΒΕΡΗΣ	
ΒΙΣΤΟΥΛΑΣ	
ΔΝΕΙΠΕΡΟΣ	
ΔΟΥΝΑΒΗΣ	
ΤΑΓΟΣ	

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2- Η Ευρωπαϊκή Ένωση στην Ευρώπη

1. Πόσες χώρες έχει η Ευρώπη;.....
2. Πόσες χώρες έχει η Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα;

Παρατηρήστε τον παρακάτω χάρτη και βρείτε τις ηπείρους, τους ωκεανούς και τις θάλασσες που βρίσκονται γύρω από την Ευρώπη.

Ήπειροι:.....

Θάλασσες:.....

Ωκεανοί:.....

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3: Τα 28 κράτη μέλη και οι σημαίες τους

Συμπλήρωσε τα γράμματα που λείπουν

 Αυ____ία	 Λεττ____
 Βέ____ιο	 Λι____νία
 Βουλ____ία	 Λου____ούργο
 ____λλ_α	 Μά__α
 Γε____νία	 Ολλ____ία
 Δ____α	 Ουγγ____α
 Ελλ____	 ____ολω____
 Ε____νία	 Π____γαλία
 ____νω____ο Βα____ειο	 Ρου____ία
 Ι____δία	 Σλ____κία
 ____ανία	 Σλ____νία
 Ι____ία	 ____ουη____
 Κ____τία	 ____εχία
 Κύ____ος	 ____ι____νδία

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 4- Ο χάρτης της Ε.Ε

Χρωμάτισε το χάρτη, όπως προτείνεται.

γαλάζιο: θάλασσες και ωκεανός

μπλε: Γερμανία, Εσθονία

κίτρινο: Λιθουανία, Βέλγιο, Αυστρία, Ρουμανία, Ισπανία

πορτοκαλί: Σουηδία, Λεττονία, Πολωνία, Ιταλία

κόκκινο: Ηνωμένο Βασίλειο, Λουξεμβούργο, Τσέχικη Δημοκρατία, Κροατία, Σλοβακία

πράσινο: Ιρλανδία, Ολλανδία, Δανία, Σλοβενία, Ελλάδα, Πορτογαλία

μοβ: Γαλλία, Φινλανδία, Ουγγαρία, Βουλγαρία

καφέ: Μάλτα

ροζ: Κύπρος

4A: «Colorons l' E.U.»

Colorez les pays avec les couleurs indiquées:

Bleu-ciel: les mers et les océanes

Bleu: Allemagne, Estonie

Jaune: Lituanie, Belgique, Autriche, Roumanie, Espagne

Orange: Suède, Lettonie, Pologne, Italie

Rouge: Royaume Uni, Luxembourg, République Tchèque, Croatie, Slovaquie

Vert: Irlande, Pays Bas, Danemark, Suisse, Slovénie, Grèce, Portugal

Mauve : France, Finlande, Hongrie, Bulgarie

Brun : Malte

Rose : Chypre

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 5- Πρωτεύουσες

- Υπάρχουν χώρες οι οποίες διεκδικούν την ένταξή τους στην Ε.Ε.; Να επισκεφθείς την παρακάτω ιστοσελίδα και να τις γράψεις: http://europa.eu/about-eu/countries/index_el.htm

.....

.....

.....

- Αντιστοίχισε τις φωτογραφίες με τα ονόματα πρωτευουσών.

Βίλνιους
Ρώμη

Μαδρίτη
Βιέννη

Παρίσι

Αθήνα

Κοπεγχάγη

Βρυξέλλες

Στην παρακάτω διαδικτυακή διεύθυνση <http://online.seterra.net/el/ex/23>, μπορείτε παίξετε το παιχνίδι αναζήτησης των πρωτευουσών των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 6 - Παρουσιάζω μια χώρα της Ε.Ε.

1. Για ποιο λόγο η Ευρώπη θεωρείται «σταυροδρόμι τριών ηπείρων»;

.....
.....
.....

2. Διάλεξε μία χώρα της Ε.Ε., της αρεσκείας σου, και συμπλήρωσε για αυτήν τα παρακάτω στοιχεία:

Ζωγράφισε τη σημαία της:

Πρωτεύουσα:

Νόμισμα:

Έκταση :

Πληθυσμός:

Γλώσσα:

Γειτονικές χώρες:.....

Εθνικό φαγητό/γλυκό:

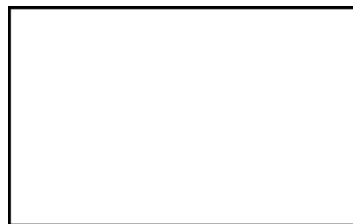
Προϊόντα:.....

Γνωστές προσωπικότητες:

Αξιοθέατα:.....

.....

Χρωμάτισε τη θέση της στο χάρτη

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 7 - Η Διεύρυνση της Ε.Ε.

Εντόπισε στο χάρτη τις χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και γράψε στο χώρο τους την ονομασία του κράτους και το έτος ένταξης.

Ο χάρτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

Η διεύρυνση⁷ της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ως ακολούθως:

1952–58 Ιδρυτικά μέλη: Βέλγιο, Γαλλία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Δυτική Γερμανία (το 1990 που επανενώθηκε με την πρώην Ανατολική Γερμανία, η Αλγερία ήταν αναπόσπαστο τμήμα της Γαλλίας έως το 1962) , Κάτω Χώρες

1973 – Πρώτη διεύρυνση: Δανία, Ιρλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο (*Η Γροιλανδία εγκατέλειψε το 1985)

1981 – Δεύτερη διεύρυνση: Ελλάδα

1986 – Τρίτη διεύρυνση: Πορτογαλία, Ισπανία

1995 – Τέταρτη διεύρυνση: Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία

2004 – Πέμπτη διεύρυνση: Δημοκρατική Τσεχία, Κύπρος, Εσθονία, Ουγγαρία, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Πολωνία, Σλοβακία, Σλοβενία

2007 – Έκτη διεύρυνση: Βουλγαρία, Ρουμανία

2013 –Έβδομη διεύρυνση: Κροατία

Πιθανή μελλοντική διεύρυνση επέκτασης: Αλβανία, Π.Γ.Δ.Μ., Τουρκία, Σερβία, Μαυροβούνιο, Ισλανδία (απέσυρε την υποψηφιότητα)

⁷ Διαδραστικός χάρτης εισόδου των κρατών μελών αναρτημένος στη διεύθυνση http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CF%85%CF%81%CF%89%CF%80%CE%B1%CF%8A%CE%BA%CE%AE_%CE%88%CE%BD%CF%89%CF%83%CE%B7#/media/File:Enlargement_of_the_European_Union_77.gif , ανακτήθηκε στις 3/5/2015

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 8 - Σύμβολα της Ε.Ε.

1. Τι γνωρίζετε για ...;

Το χρώμα και το σχέδιο σημαίας:

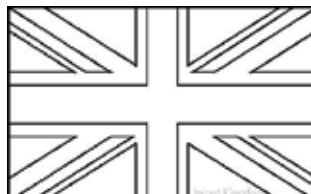
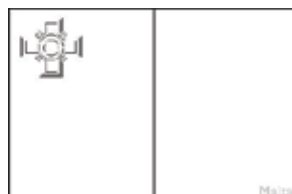
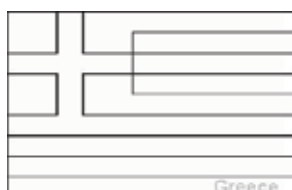
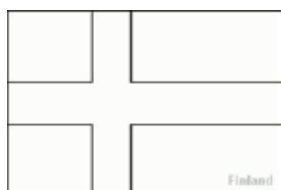
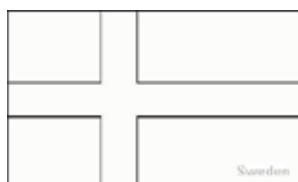
.....

και τον ύμνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

.....

.....

2. Χρωμάτισε τις σημαίες που ανήκουν στην Ε.Ε.

Στην ιστοσελίδα <http://online.seterra.net/el/ex/140>, μπορείς να αναζητήσεις τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΜΕΣΟΣΤΟΙΧΙΔΑ της ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

A 15x15 grid with a horizontal bar of 15 yellow cells in the 8th row. The 10th cell from the left in this bar contains a small blue square with a white circle of dots, representing the European Union flag.

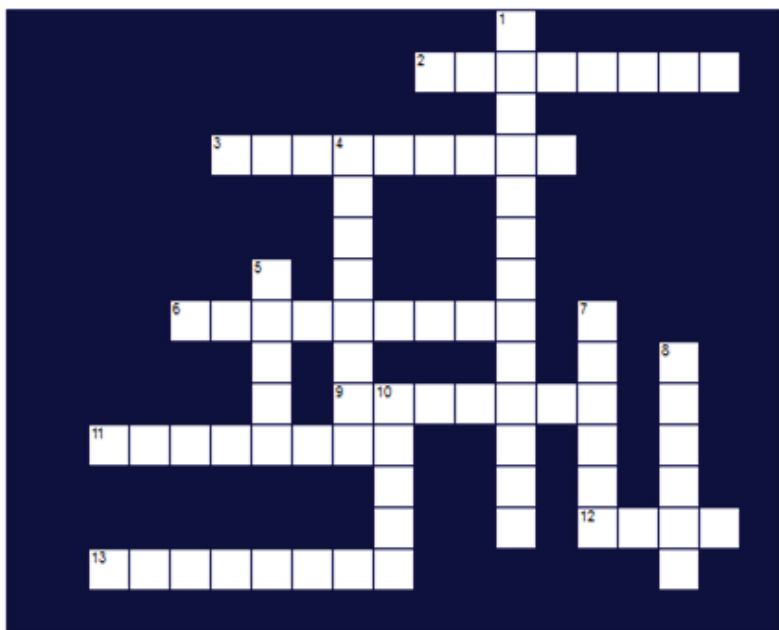
Ερωτήσεις της Μεσοστοιχίδας

- 1 . Η ... των κρατών μελών της Ε.Ε έχει γίνει σε διαφορετικές χρονικές περιόδους.
2. Η έδρα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου βρίσκεται στις ...
3. «Ενωμένοι στην ...» είναι το μότο της Ε.Ε. από το 2000.
4. Ο σεβασμός της πολυμορφίας των κρατών μελών οδήγησε στην αποδοχή της ...
5. Στόχος της Ε.Έ. δεν είναι μόνο η ... των παιδιών αλλά των ενηλίκων.
6. Δυναμική περιβαλλοντική οργάνωση της Ε.Έ είναι η ... 2000
7. Η πολιτισμική κληρονομιά της Ε.Έ. πηγάζει από τον ... κάθε κράτους μέλους.
8. Η Ε. Έ νοιάζεται και για τα ... των παιδιών.
9. Οι ... διαμορφώνουν τη νομοθεσία της Ε.Έ. και είναι δεσμευτικές για τα κράτη μέλη.
10. Το ... εκφράζει την ενιαία νομισματική πολιτική της Ε.Ε.
11. Η ελεύθερη μετακίνηση των πολιτών της Ε.Ε. έχει θεσμοθετηθεί με τη συμφωνία του ...
12. Τα αστέρια της σημαίας της Ε.Έ. είναι
13. Ο εθνικός ύμνος της Ε.Έ. είναι ο Ύμνος της ... του Μπετόβεν.
14. Οι οραματιστές και ιδρυτές της δημιουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης επεδίωκαν την ... της Ευρώπης.

EUROPEAN UNION

Basic ideas

by Μπιλιούρη Αργίρη, Ambassador of T4E

Across

2. The base of the European Parliament is in ...
3. "United in ..." says the EU motto.
6. The EU pays a lot of attention not only to the children's ... but also to the adult's ...
9. The cultural heritage derives from the ... of each member country.
11. People can travel freely in EU according to ... agreement.
12. The ... expresses the common nomismatic policy of EU.
13. "The Ode of Joy" is part of the ... No 9.

Down

1. The respect for the culture of the countries leads the ... of the European Parliament.
4. The ... of the member countries took place in different time.
5. There is law in the EU for the ... Rights.
7. The stars of the EU are ...
8. Very famous environmental organisation of EU.
10. The operation of EU bases on the ... of the members countries and the common goals.

WORKSHEET 10: Quiz The European Union, the countries and its symbols

Choose the right answer

1. How many countries are there in the EU?

- A. 19 B. 28 C. 27

2. What is the official website of the EU ?

- A. europa.eu
B. european.union

3. What is the official language of the EU?

- A. English
B. English and French
C. English, German and French
D. There is not one official language. There are 24 official languages.

4. How many symbols has the EU got?

- A. 1 B. 2 C. 3 D. 4

5. What is there in the EU flag?

- A. 12 stars in a circle on a blue background
B. 11 stars in a circle on a blue background
C. 12 stars in a circle on a black background

6. What do the stars in a circle symbolize?

- A. Unity and solidarity
B. Solidarity and harmony
C. Unity, solidarity and harmony

7. Who composed the EU anthem?

- A. Johann Sebastian Bach
- B. Ludwig Van Beethoven
- C. Wolfgang Amadeus Mozart

8. What is the title of the EU anthem?

- A. Choral Fantasy
- B. Symphony No 9
- C. Ode to Joy

9. When is Europe Day?

- A. May 29th
- B. March 9th
- C. May 9th

10. Which of these men was the first to talk about unity and solidarity in Europe?

Konstantinos Karamanlis
Angela Merkel
Robert Schuman

11. Robert Schuman was a Foreign Minister from ...

- A. The UK
- B. Germany
- C. France

12. What is the EU motto?

- A. “ Let’s work together for Europe ”
- B. “ United in Diversity ”
- C. “ All together for Peace ”

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 11: «Η UNESCO στις χώρες της Ε.Ε.»

1. Faisons correspondre les pays avec les monuments et trouvons une photo pour chaque monument:

1. Autriche	le Monastère de Rila
2. Belgique	la Petite-France
3. Bulgarie	le château de Schonbrunn
4. France	la vieille ville de Tallinn
5. Allemagne	l'ancien théâtre d'Epidaure
6. Danemark	le château Kornborg
7. Grèce	le château Neuschwanstein
8. Estonie	la grande place de Bruxelles
9. Royaume Uni	le site de Newgrange
10. Irlande	la tour de Londres
1.....	2..... 3..... 4..... 5..... 6..... 7..... 8..... 9..... 10.....

11. Espagne	les temples mégalithiques de Malte
12. Italie	le site archéologique de Paphos
13. Pays Bas	le centre historique de Vilnius
14. Croatie	la vieille ville de Dubrovnik
15. Croatie	le site de l'ancienne Pompéi
16. Lettonie	les moulins de kinderdijk-elshout
17. Lituanie	le centre historique de Riga
18. Luxembourg	l'abbaye bénédictine de Pannonhalma
19. Malte	la tour d'Hercules
20. Hongrie	les fortifications de Luxembourg
11.....	12..... 13..... 14..... 15..... 16 17.... 18.... 19..... 20.....

21. Pologne	la Ville médiévale de Toruń
22. Portugal	la station radio Varberg
23. Roumanie	l'université de Coimbra
24. Slovaquie	la vieille ville de Bardejov
25. Slovénie	le château de Ljubljana
26. Suède	le Monastère de Horezu
27. République Tchèque	la vieille église de Petäjävesi
28. Finlande	le Château Český Krumlov
21..... 22..... 23..... 24..... 25..... 26..... 27..... 28.....	

2. Et maintenant complétez la carte d'identité du monument.

Pays :

Ville :

Date de création :

Créateur :

Destination originelle :

Fonction actuelle : Aujourd'hui.....

.....

Une photo:

**ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 12: « UNESCO – Europa Nostra – Σήμα
Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς – Ημέρες Ευρωπαϊκής
Πολιτιστικής Κληρονομιάς»**

1.Αφού μελετήσουμε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο θα επιλέξουμε τα πολιτιστικά κριτήρια που πιστεύουμε ότι πληρεί ο αρχαιολογικός χώρος του Ασκληπιείου έτσι ώστε να συγκαταλέγεται σε ένα από τα μνημεία της παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO.

«...Έως το τέλος του 2004 υπήρχαν έξι κριτήρια για την πολιτιστική κληρονομιά και τέσσερα κριτήρια για τη φυσική κληρονομιά. Το 2005 αυτό το καθεστώς τροποποιήθηκε σε μία ενοποιημένη ομάδα κριτηρίων...

Πολιτιστικά κριτήρια

I. «να αποτελεί **αριστούργημα της ανθρώπινης δημιουργικής διάνοιας**».

II. «να επιδεικνύει **σημαντικές ανθρώπινες αξίες για μακρά περίοδο χρόνου** ή σε μία πολιτιστική περιοχή του κόσμου, σε εξελίξεις στην **αρχιτεκτονική ή την τεχνολογία, τις μνημειακές τέχνες, την πολεοδομία ή τον σχεδιασμό τοπίου**».

III. «να φέρει **μία μοναδική ή τουλάχιστον εξαιρετική μαρτυρία για κάποια πολιτισμική παράδοση, ζώντα ή εξαφανισμένο πολιτισμό**».

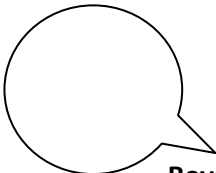
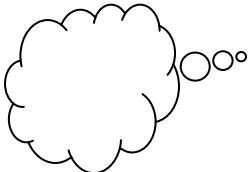
IV. «να αποτελεί **σημαντικό παράδειγμα τύπου κτηρίου, αρχιτεκτονικού ή τεχνολογικού συνόλου ή τοπίου που απεικονίζει σημαντική ή σημαντικές φάσεις της ανθρώπινης ιστορίας**»

V. «να αποτελεί σημαντικό παράδειγμα παραδοσιακής ανθρώπινης εγκατάστασης, χερσαίας ή θαλάσσιας χρήσης, αντιπροσωπευτικής πολιτισμού ή πολιτισμών), ή ανθρώπινης αλληλεπίδρασης με το περιβάλλον, ιδιαίτερα όταν το τελευταίο έχει γίνει ευάλωτο υπό την πίεση ανεπίστροφων αλλαγών».

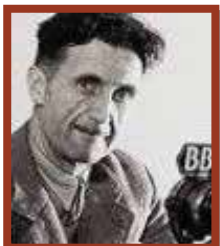
VI. «να συνδέεται άμεσα ή διακριτά με γεγονότα ή ζώσες παραδόσεις, με ιδέες ή πίστεις, με καλλιτεχνικά ή λογοτεχνικά έργα εξέχουσας παγκόσμιας σημασίας».

*Για να κριθεί η εξαιρετική παγκόσμια αξία του, ένα μνημείο πρέπει να κριθεί και ως προς δύο επιπλέον παράγοντες: **την αυθεντικότητα και/ή την ακεραιότητά του ...»***

2. Είσαστε μέλη της επιτροπής της UNESCO και πρέπει να εξετάσετε τα παρακάτω κτίρια και να κρίνετε εάν μπορεί να αποτελούν μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς. Χρησιμοποιείστε ένα ή περισσότερα κριτήρια για να αιτιολογήσετε την απάντησή σας!

	Allemagne:	a. le stade Allianz b. le château Neuschwanstein
	Royaume Uni:	a. La Millenium Wheel b. La Tour de Londres
	Espagne:	a. la tour d'Hercules b. le stade Santiago Bernabeu
	Grèce :	a. Le sanctuaire d'Asclépios b. Le nouveau musée de l'Acropole

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ ΕΙΠΑΝ ...

George Orwell
1903-1950
Βρετανός συγγραφέας

Ελευθερία είναι το δικαίωμα να
λες στους ανθρώπους αυτό που
δεν θέλουν ν' ακούσουν.

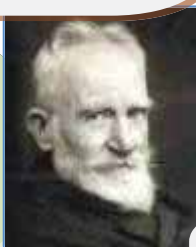
Ζαν Πωλ Σαρτρ 1905-1980
Γάλλος φιλόσοφος

Ελευθερία σημαίνει
υπευθυνότητα. Γι' αυτό πολλοί
άνθρωποι τη φοβούνται.

Ο άνθρωπος είναι απόλυτα
ελεύθερος και για αυτό είναι
απόλυτα υπεύθυνος

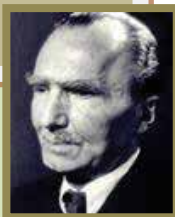
Τζωρτζ Μπέρναρντ
Σω, 1856-1950,
Ιρλανδός συγγραφέας,
Νόμπελ 1925

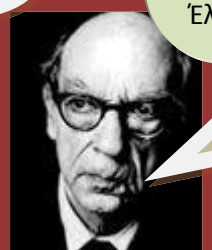
Δεν ελπίζω τίποτα. Δεν φοβάμαι
τίποτα. Είμαι λέφτερος.

Ελευθερία είναι το δικαίωμα
του άλλου να διαφωνεί μαζί
σου.

Ν. Καζαντζάκης
1833-1957
Έλληνας συγγραφέας

Rosa
Luxemburg
1870-1919
Γερμανίδα
επαναστάτρια

Isaiah Berlin, 1909-1997
Βρετανός ιστορικός & πολιτικός

Ελευθερία για τους
λύκους συχνά σημαίνει
θάνατο
για τα πρόβατα.

Όταν έχεις χρόνο,
έχεις ελευθερία

Guillaume Apollinaire, 1880-
1918 Γάλλος συγγραφέας

Συχνά είναι πιο ασφαλές να
είσαι αλυσοδεμένος
από το να είσαι ελεύθερος.

Jaqes
Prévert,
1900-1977
Γάλλος συγγραφέας

Όταν η αλήθεια δεν είναι
ελεύθερη, η ελευθερία δεν
είναι αληθινή.

Franz Kafka,
1883-1924
Τσέχος
συγγραφέας

Albert Camus, 1913-1960
Γάλλος συγγραφέας,
Νόμπελ 1957

Η ελευθερία δεν είναι
τίποτε άλλο παρά
μια ευκαιρία για να
γίνουμε καλύτεροι.

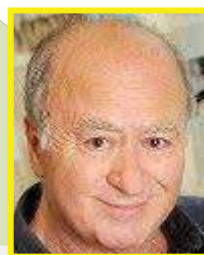
Ελεύθερος είναι εκείνος
που μπορεί να ζει χωρίς να
λέει ψέματα.

Stephen Hawking,
1942- ... Βρετανός φυσικός

Η ζωή θα ήταν
τραγική αν δεν
ήταν αστεία

Georges
Wolinski,
1934-2015 ,
Γάλλος
σκιτσογράφος

Το χιούμορ είναι ο πιο
σύντομος δρόμος από
έναν άνθρωπο σε έναν
άλλον.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 13: Ποιος το είπε; Κύκλωσε το σωστό

Ελευθερία είναι το δικαίωμα να λες στους ανθρώπους αυτό που δεν θέλουν ν' ακούσουν

G. Orwell
A. Camus

R. Luxembour
Is. Berlin

**Ελευθερία για τους λύκους
συχνά σημαίνει θάνατο για τα πρόβατα.**

**Ελευθερία σημαίνει υπευθυνότητα.
Γι' αυτό πολλοί άνθρωποι τη φοβούνται.**

Τζ. Μπέρναρντ Σω
J. Prévert

Al. Camus
Ζαν Πωλ Σαρτρ

**Ελεύθερος είναι εκείνος που μπορεί
να ζει χωρίς να λέει ψέματα.**

**Δεν ελπίζω τίποτα.
Δεν φοβάμαι τίποτα. Είμαι λέφτερος**

J. Prévert
N. Καζαντζάκης

J. Prévert
G. Wolinski

**Όταν η αλήθεια δεν είναι ελεύθερη,
η ελευθερία δεν είναι αληθινή**

**Ελευθερία είναι το δικαίωμα του
άλλου να διαφωνεί μαζί σου.**

R. Luxembour
J. Prévert

**Συχνά είναι πιο ασφαλές να είσαι
αλυσσοδεμένος από το να είσαι ελεύθερος**

F. Kafka
S. Hawking

S. Hawking
G. Apollinaire

**Η ζωή θα ήταν τραγική
αν δεν ήταν αστεία.**

**Το χιούμορ είναι ο πιο σύντομος δρόμος
από έναν άνθρωπο σε έναν άλλον**

G. Wolinski
Ζαν Πωλ Σαρτρ

Ζαν Πωλ Σαρτρ
N. Καζαντζάκης

**Ο άνθρωπος είναι απόλυτα ελεύθερος
και για αυτό είναι απόλυτα υπεύθυνος**

**Η ελευθερία δεν είναι τίποτε άλλο παρά
μια ευκαιρία για να γίνουμε καλύτεροι**

J. Saramago
Al. Camus

G. Apollinaire
G. Orwell

Όταν έχεις χρόνο, έχεις ελευθερία.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 14: Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν

Rosa
Luxembourg

Ελευθερία είναι το του
άλλου να μαζί σου.

Συχνά είναι πιο να είσαι
..... από το να είσαι ελεύθερος.

Franz
Kafka

Ζαν Πωλ
Σαρτρ

Ο άνθρωπος είναι ελεύθερος
και για αυτό είναι

Η ελευθερία δεν είναι τίποτε άλλο παρά
..... για να γίνουμε

Albert
Camus

Isaiah
Berlin

Ελευθερία για συχνά
σημαίνει θάνατο για τα

ΕΠΕΚΤΑΣΗ: Διάλεξε την αρχή μιας πρότασης, από τις παραπάνω, και ολοκλήρωσέ την με μια δική σου σκέψη

George
Orwell

Ελευθερία είναι το να λες στους
..... αυτό που δεν
ν'

Όταν η δεν είναι ελεύθερη,
η ελευθερία δεν είναι

Jaques
Prévert

Τζωρτζ
Μπέρναρ
ντ Σω

Ελευθερία σημαίνει Γι' αυτό
πολλοί άνθρωποι τη

Ελεύθερος είναι εκείνος που μπορεί
..... χωρίς να

Albert
Camus

Νίκος
Καζαντζάκης

Δεν τίποτα. Δε φοβάμαι
..... Είμαι

Το είναι ο πιο σύντομος
..... από έναν σε
έναν άλλον.

Georges
Wolinski

π.χ.: Ελευθερία είναι ... ή Το χιούμορ

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΜΝΗΜΗΣ

ΠΟΤΕ ΕΝΤΑΧΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ;

ΥΛΙΚΟ:

- Κάρτες με τις σημαίες ευρωπαϊκών κρατών και των μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτός Ευρώπης
- Βάση παιχνιδιού

ΟΔΗΓΙΕΣ:

Το παιχνίδι παίζεται είτε ομαδικά είτε ατομικά. Οι κάρτες –σημαίες μοιράζονται ανάλογα με τον αριθμό των παικτών.

Οι παίκτες κάθονται κυκλικά γύρω από το παιχνίδι και παίζουν ο ένας μετά τον άλλον ακολουθώντας τη φορά του ρολογιού.

Οι κάρτες είναι ακουμπισμένες κάτω με φανερή πλευρά τις σημαίες. Κάθε παίκτης παίρνει την κάρτα που είναι πρώτη. Ο παίκτης πρέπει να βάλει την κάρτα του στην σωστή τροχιά χρονολογίας ένταξης του κράτους μέλους.

Η «μάννα» ελέγχει επιβεβαιώνει ή απορρίπτει την επιλογή του παίκτη. Ο παίκτης που χάνει παίρνει πίσω την κάρτα του και περιμένει τη σειρά του για να ξαναπροσπαθήσει. Δεν κοιτάζει την πίσω πλευρά της κάρτας.

Κερδίζει όποιος τοποθετήσει πρώτος τις κάρτες του στο παιχνίδι.

Μπαλαντέρ που επιτρέπει να παίξει πάλι ο παίκτης είναι η κάρτα της Ελβετίας, η οποία δεν είναι ενταγμένη στην Ε.Ε

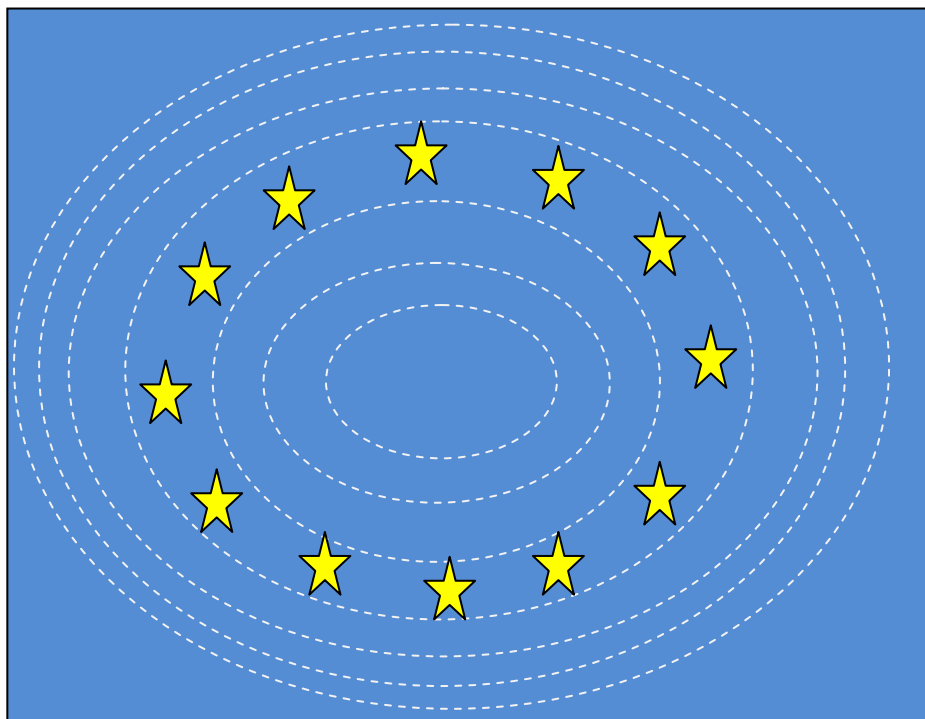
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Τόσες κάρτες όσες είναι οι σημαίες των κρατών μελών και των άλλων χωρών. Στην πίσω πλευρά έχουν τη χρονιά ένταξης του κράτους.

Τις σημαίες τις αναζητάτε στο διαδίκτυο, τις τυπώνετε και στο πίσω μέρος γράφετε την χρονολογία ένταξης του κράτους. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις σημαίες από το Φ.Ε. 3.

Βάση: Ένα χαρτόνι ή πανί με την Ευρωπαϊκή σημαία. Γύρω από τα αστέρια τροχιές που αντιστοιχούν σε χρονιές. Μπορείτε να μεγεθύνετε και να χρησιμοποιήσετε το δείγμα που ακολουθεί

1952, 1973, 1981, 1986 (κύκλος αστεριών),

1995, 2004, 2007, 2013

Αξιολόγηση υπηρεσιών του/της

.....

Ambassador T4E 201...-201...

	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΑΡΚΕΤΑ	ΠΟΛΥ	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ
Οι επιμορφωτικές συναντήσεις (ως προς την οργάνωση, το υποστηρικτικό υλικό, τις πληροφορίες, τη διάρκεια) ήταν ... <i>Με βοήθησαν να υλοποιήσω την εργασία μου;</i>					
Η επικοινωνία (συχνότητα, ποιότητα, ανταπόκριση) με τον/την Ambassador ήταν ...					
Η στήριξη των εκπαιδευτικών κατά την υλοποίηση των εργασιών (διδασκτικές προτάσεις, τεχνικές, χρήση ΤΠΕ) ήταν ... <i>Με βοήθησε να ξεπεράσω τις δυσκολίες μου;</i>					
Παροχή βοήθειας για ανάδειξη και δημοσιοποίηση των εργασιών					
Η υλοποίηση του project εξελίχθηκε σε πρόκληση για σένα τόσο ώστε να θεωρήσεις θετική εμπειρία τη συμμετοχή σου στη δράση.					

Πιστεύετε ότι προσωπικά κερδίσατε κάτι από την εμπλοκή σε αυτή τη δράση;

.....

.....

.....

.....

.....

Στο ξεκίνημα της επιμόρφωσης είχατε δισταγμούς. Πιστεύετε ότι οι δισταγμοί ξεπεράστηκαν ή παραμένουν; Πώς τους ξεπεράσατε;

.....

.....

.....

.....

.....

Ποιο είναι το θετικό στοιχείο της Δράσης , για εσάς; Η στοχοθεσία της Δράσης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, η μορφή των προγραμμάτων, κάτι άλλο;

.....

.....

.....

.....

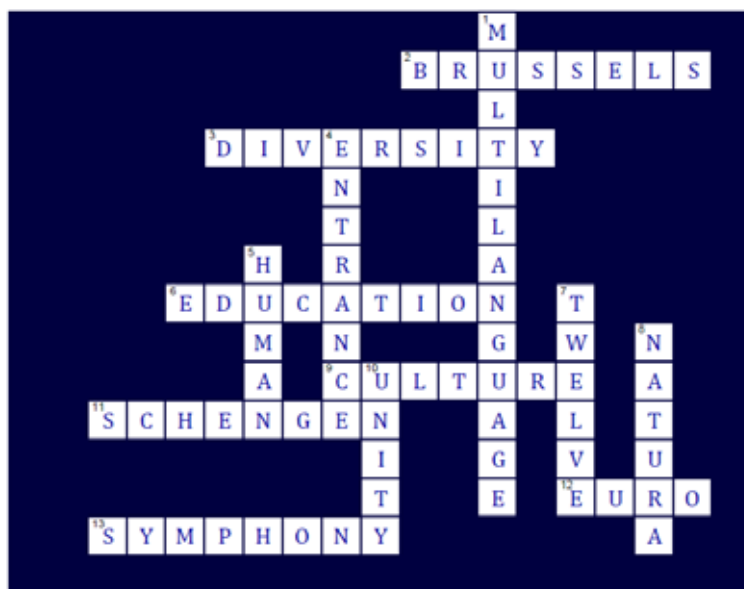
.....

Σας ευχαριστώ για τη συνεργασία

ΛΥΣΗ ΜΕΣΟΣΤΟΙΧΙΔΑΣ

1							Ε	Ι	Σ	Ο	Δ	Ο	Σ	
2					Β	Ρ	Υ	Ξ	Ε	Λ	Λ	Ε	Σ	
3	Π	Ο	Λ	Υ	Μ	Ο	Ρ	Φ	Ι	Α				
4	Π	Ο	Λ	Υ	Γ	Λ	Ω	Σ	Σ	Ι	Α			
5					Ε	Κ	Π	Α	Ι	Δ	Ε	Υ	Σ	Η
6						Ν	Α	Τ	Ο	Υ	Ρ	Α		
7				Π	Ο	Λ	Ι	Τ	Ι	Σ	Μ	Ο		
8					Δ	Ι	Κ	Α	Ι	Ω	Μ	Α	Τ	Α
9			Σ	Υ	Ν	Θ	Η	Κ	Ε	Σ				
														
10							Ε	Υ	Ρ	Ω				
11					Σ	Ε	Ν	Γ	Κ	Ε	Ν			
12						Δ	Ω	Δ	Ε	Κ	Α			
13			Χ	Α	Ρ	Α	Σ							
14			Ε	Ν	Ο	Τ	Η	Τ	Α					

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

Έχετε στα χέρια σας την προσπάθεια εκπαιδευτικών της Περιφέρειάς μας, οι οποίοι συμμετέχοντας στη Δράση Teachers4Europe, υλοποίησαν Σχέδια Εργασίας με οδηγό τη Βιωματική μάθηση και γενικότερο στόχο την ενεργή συμμετοχή των μαθητών.

Κοινή αφετηρία και τερματισμός των προγραμμάτων αυτής της δράσης είναι να προκαλέσουν στους μαθητές ερωτηματικά και προβληματισμούς για τη δομή, τη λειτουργία, την ύπαρξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η πορεία επίτευξης του στόχου προϋποθέτει σύγχρονες τεχνικές διδασκαλίας. Η επιλογή του θέματος του κάθε project είναι ελεύθερη και προκύπτει από την ηλικία των μαθητών, τη δυναμική της ομάδας και τα ενδιαφέροντα του εκπαιδευτικού. Οι μαθητές, υλοποιώντας το πρόγραμμα, δημιουργούν σημεία προσέγγισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η συλλογική αυτή προσπάθεια είναι ένας κόκκος άμμου από αυτά που συμβαίνουν στα σχολεία κάθε σχολική χρονιά απλά θέλει να πει ότι συμβαίνουν και απευθύνεται στους εκπαιδευτικούς, που έχουν στόχους και θέλουν η κάθε μέρα στο σχολείο να είναι ένα ευχάριστο ταξίδι.